

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პილარომატოროლოგიური ობსერვატორიის მონიტორინგის შედეგები

დღეს მოსალოდნელია ცვალებადი მოღრუბლულობა, უნალექოდ, ცვალებადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო რაიონებში - 22-27, შიდა მთიან რაიონებში - 20-25 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 20 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 755 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია უნალექო ამინდი.

კრიკოსი N 10

ზამთრის ოლიმპიური ფესტივალის მზადებასთან დაკავშირებით ბიუჯეტიდან 100 მლნ ლარი გამოიყოფა, - განაცხადა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიაშვილმა. მისივე თქმით, ზამთრის ოლიმპიური ფესტივალის უზრუნველსაყოფად თბილისსა და ბაკურიანში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურა მოეწყობა, კერძოდ, ბიატლონის და თხილამურებით რბოლის მოედანი, ასევე, თბილისში აშენდება ყინულის სასახლე და სხვა ინფრასტრუქტურა. აღნიშნული მიზნით, წელს 25 მლნ ლარი უკვე გამოყოფილია.

მეზობელ ქვეყნებთან მიმართებით საქართველოს საგარეო პოლიტიკა ორიენტირებულია დაბალანსებულ, პარტნიორულ ურთიერთობებზე და ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობაზე, - განაცხადა საგარეო საქმეთა მინისტრმა პარლამენტში, „მინისტრის საათის“ ფორმატში სიტყვით გამოსვლისას. ილია დარჩიაშვილმა „მშვიდობიანი სამეზობლოს ინიციატივის“ ფარგლებში სომხეთსა და აზერბაიჯანს შორის გადადგმულ ნაბიჯებზეც ისაუბრა და აღნიშნა, რომ ამ პროცესში მკაფიოდ იკვეთება „საქართველოს ბუნებრივი როლი რეგიონში სტაბილურობისა და მშვიდობის უზრუნველსაყოფად“.

ობოზიციონერმა დეპუტატმა თენია აქუბარდია პარლამენტში პლენარულ სხდომაზე, „თავისუფალი ტრიბუნის“ ფორმატში სიტყვით გამოსვლისას, პარლამენტის წევრებს შესთავაზა, ნატოს წევრ ქვეყნებს, ვილინის სამიტის წინ, ერთობლივი მიმართვა გაუზავონ. მისი თქმით, „მნიშვნელოვანია, რომ ჩვენმა პარტიზონებმა პოლიტიკური და პრაქტიკული მხარდაჭერა, უკრაინასთან ერთად საქართველოსაც გამოუცხადონ, იმ ფონზე, როდესაც არის ინფორმაცია, რომ სამიტზე საქართველო უმაღლეს პოლიტიკურ დონეზე არ იქნება წარმოდგენილი“.

მიუხედავად განმარტების მდგომარეობისა, ვაბერძე ძალიან აქტიურად ჩართვას ქართულ პოლიტიკაში, უკრაინაში ჩართულობის პარალელურად, - წერს სოციალურ ქსელში ექსპერტიზის მხარდამხმარებელი და მხედველ აჭარის უმაღლესი საბჭოს 15 ივნისის სხდომაზე გაკეთებულ განცხადებებს ასახელებს. „ბოლო წევრი იყო იმ მოლაპარაკებების აღდგომა, რომელიც ვიხილე გუშინ აჭარის უზენაესი საბჭოში“, - აცხადებს სააკაშვილი. მისივე თქმით, ყველა იმ სასამართლო პროცესს დაესწრება, სადაც მისვლას ფიზიკურად შეძლებს.

მომზადდა ია შველიძემ

ვანტანო (ტუხა) ქორიძეს ვარსკვლავი გაუხსნეს

მანანა პიპიშვილი 598 24 94 97

შარშან „აჭარაბეთმა“ საფუძველი ჩაუყარა ვარსკვლავთა ხეივანს, როცა „აჭარაბეთ არენაზე“ რეზო ჩელიძის სახელობის ვარსკვლავი გაიხსნა. ახალი ტრადიცია გრძელდება. გუშინ მეორე ვარსკვლავი ცნობილ ფეხბურთელ ვანტანო (ტუხა) ქორიძეს გაუხსნეს.

ტუხა ქორიძე სხვადასხვა დროს იცავდა ბათუმისა და თბილისის „დინამოების“, ლანჩხუთის „გურიის“ ღირსებას. იყო საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრი, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი, ვიცეჩემპიონი, ორჯონის ბრინჯაოს პრიზიორი, საბჭოთა კავშირის თასის ორჯონის მფლობელი და ფინალისტი (თბილისის „დინამოს“ შემადგენლობაში), საბჭოთა კავშირის სპორტის ოსტატი, ღირსების ორდენისა და საქართველოს სპორტის რაინდის წოდების მფლობელი. ამჟამად ის საქართველოს ვეტერან ფეხბურთელთა გაერთიანების პრეზიდენტი.

გახსნის ცერემონიას დაესწრნენ ვეტერანი ფეხბურთელები, მისი კოლეგები, რომლებიც სპეციალურად ჩამოვიდნენ დედაქალაქიდან.

მათ შორის გახლდათ რეზო ძოძუაშვილი, ნოდარ ხიზანიშვილი, ოთარ გაბელია... ვანტანო ქორიძეს ვარსკვლავის გახსნა მიულოცეს აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მაია ხაჩიშვილმა, ქალაქ ბათუმის მერმა არჩილ ჩიქოვანმა, საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჯინჭარაძემ...

„აჭარაბეთმა“ ვანტანო ქორიძეს საჩუქრად 10 000 ლარი გადასცა.

ძალიან დიდი მადლობა ჩემს ბათუმს, აჭარას, რომ ასეთი დღესასწაული მომიწევს, ეს ყველაზე ღამაში დღე იქნება ჩემს ცხოვრებაში. მადლობა ყველას, ვინც ამ ვარსკვლავის გახსნაში მონაწილეობდა, - თქვა ვარსკვლავის გახსნის შემდეგ ტუხა ქორიძემ.

თორნიკე რიჟვაძე: კანდიდატის სტატუსის, ევროპული პერსპექტივას გვჭირდება იმისთვის, რომ ვემსახუროთ ჩვენს ხალხს, რომორს აქამდე

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

აჭარის საკანონმდებლო ორგანოში პლენარული სხდომა გაიმართა, რომელზეც აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე მთავრობის საქმიანობის შესახებ წლიური ანგარიში წარადგინა

ვიდრე, უშუალოდ, პლენარულ სხდომაზე ვისაუბრებთ, ქრონოლოგიურად გავყვეთ მოვლენების განვითარებას. სანამ თორნიკე რიჟვაძე უმაღლეს საბჭოში მოვიდიდა, საკანონმდებლო ორგანოს შენობასთან ტრანსპარანტებით - „ზეწოლის მსხვერპლი ნუგზარ ფუტყარაძე“, „რატომ დუმს მთავრობა?“, „არ შეგერჩება ნუგზარ ფუტყარაძის მკვლელობა“ „ნაციონალური მოძრაობისა“ და ნუგზარ ფუტყარაძის ოჯახის წევრები შეიკრიბნენ.

ქვეყანა არის რუსული ოცნების ხელში, აჭარა არის ნუგზარ ფუტყარაძის მკვლელების ხელში. დროა, თორნიკე რიჟვაძემ ჩავვაბაროს ანგარიში, რამდენი წელიწადი ბიუჯეტიდან, რამდენი ადამიანის სიცოცხლეა საჭირო, რომ შეინარჩუნოს თანამდებობა. სადაც მია, დისკომფორტს შევუქმნით, არ მივცემთ საშუალებას, აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე იყოს, ევრდეს ხალხს თავზე და ჭამდეს ხალხის ბიუჯეტს, - განაცხადა ნუგზარ ფუტყარაძის დამ ნაზი ფუტყარაძემ, რომელიც ამის გარდაცვალებაში დღევანდელ მთავრობას ადანაშაულებს.

ძალიან უწყვეტად წარმომადგენლებმა აქციის მონაწილეებს, რომლებიც უმაღლესი საბჭოს შენობის გალავანთან იდგნენ, გვერდზე გასვლა მოსთხოვეს, რათა სამთავრობო ავტომანქანებს მისცემოდათ ეზოში შესვლის შესაძლებლობა. აქციის მონაწილეები მთავრობის თავმჯდომარის გამოჩენას შეხვდნენ შეძახილებით: „ქართული ოცნება“ კლავს“, „ბიძინას მონებო“, სცადეს საკანონმდებლო ორგანოს ეზოში შესვლა, თუმცა დაცვამ მათ ამის შესაძლებლობა არ მისცა.

პლენარულ სხდომაზე, „ქართული ოცნების“ დეპუტატებთან ერთად, მრავალთვიანი პაუზის შემდეგ „ნაციონალური მოძრაობის“ დეპუტატებიც დაესწრნენ. მოგესხენებათ, ისინი ბოიკოტის გამო უმაღლესი საბჭოს სხდომებს არ ესწრებიან. სხდომა, წესისამებრ, აჭარის საკანონმდებლო ორგანოს თავმჯდომარე გახსნა. დავით გაბაძემ კოლეგებს, როგორც მმართველი გუნდიდან, ასევე ოპოზიციიდან წარმატებები უსურვა და მოუწოდა, შეენარჩუნებინათ მაქსიმალური

სიმშვიდე, ერთმანეთის მიმართ კორექტულობა, ამასთან, შეახსენა, რომ სხდომა პირდაპირ ეთერში გადაიცემოდა და უპირაინი იქნებოდა, საზოგადოებას ენახა იმ რეალურ საკითხებსა თუ გამოწვევებზე მსჯელობა, რაც ქვეყნის და, კონკრეტულად, რეგიონის წინაშე დგას და არა ურთიერთდაპირისპირება, რაც, მისივე თქმით, ზოგადად, საზოგადოების თვალში არცერთ მხარეს არ აყენებს სახარბიელო მდგომარეობაში. დღის წესრიგის მიხედვით, პლენარული სხდომა განცხადებებით დაიწყო. პირველმა სიტყვა ოპოზიციონერმა დეპუტატმა ელგუჯა ბაგრატიონმა მოითხოვა. მან ყურადღება ჩვენს ქალაქში დიდი რაოდენობით შემოსულ რუსი ეროვნების ადამიანებზე გაამახვილა და აღნიშნა, რომ ამ მხრივ დღითიდღე უკონტროლო ხდება მდგომარეობა.

რეგიონში უკვე გაუსაძლისია მდგომარეობა, ქალაქში რომ გაიაროთ, განსაკუთრებით ცენტრალურ ნაწილში და საღამოს საათებში, 50 კაცში 3 ქართველს თუ შეხვდებით. აქ არ არის საუბარი ტურისტზე, პირიქით, რაც მეტი ტურისტები შემოვა, მისაღება. საუბარი ოკუპანტი ქვეყნის იმ მოქალაქეებზე, რომლებიც აქ ცხოვრობენ ერთი და ორი წელია, რომლებმაც შეიძინეს უძრავი ქონება, ფლობენ კაფეებს, რესტორნებს, სილამაზის სალონებს და ასე შემდეგ, სადაც დასაქმებული ჰყავთ მხოლოდ და მხოლოდ ის ადამიანები, რომლებიც არიან შემოსული ყოველგვარი კონტროლისა და დამცავი მექანიზმების გარეშე. ასევე, მინდა შევეხო ევროკავშირის თემ-

ას. მესმის პარტიული ინტერესები, მესმის პოლიტიკური დღის წესრიგი, მაგრამ დღეს, როცა რუსეთ-უკრაინის ომის შემდეგ ჩვენს ქვეყანას გაეხსნა ფანჯარა, რომ ევროკავშირის წევრი გახდეს, მიიღოს კანდიდატის სტატუსი, არ შეიძლება, პარტიოტი ქართული ხელისუფლება ასე ექცოდეს, ყველა ნაბიჯს დგამდეს იმისათვის, რომ კარი ჩაიკეტოს. რამდენიც არ უნდა ეცადოთ, რომ ეს კარები ჩაკეტოთ, ვერ მოახერხებთ, ხალხი ამის საშუალებას არ მოცემთ, ვერ გამოუტყვებთ ქართველ ხალხს აზროვნებას და სურვილს, მიიღოს ის სიკეთე, რომელიც ევროპასა და ამერიკას, - განაცხადა ელგუჯა ბაგრატიონმა.

როდის იყო სამშობლოს სიყვარული და ღირსება ქართველი კაცის კუჭზე გადიოდა? - იკითხა ოპოზიციონერმა დეპუტატმა მედეა ვასაძემ და დასძინა, რომ მას ტურისტების საწინააღმდეგო არაფერი აქვს, თუმცა ტურიზმის სახელით არ შეიძლება ამდენი უფლება მივცეთ იმ ქვეყნის მოქალაქეებს, რომლებსაც ქართველების სისხლში აქვთ ხელები გასვრილი. თავის გამოსვლაში საქართველოს ევროატლანტიკურ კურსსა და ქვეყნის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებზე გაამახვილა ყურადღება კიდევ ერთმა ოპოზიციონერმა დეპუტატმა გიორგი კირთაძემ. მისი თქმით, ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო ადამიანები შეეწირნენ ისტორიულ მიზანს, გვეცხოვრა იმ ოჯახში, სადაც არის ჩვენი ბუნებრივი ადგილი.

იხ. გვ-4 გვ.

ვის უნდა ლარარი თორნიკე რიჟვაძემ?

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

„ჩვენი ჯარისკაცები გვირბიან არიან, იყვნენ და იქნებიან, ლარარი თქვენი ბელადი სააკაშვილია,“ აღნიშნული სტატუსი თავის ოფიციალურ ფეისბუქგვერდზე აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძემ გამოაქვეყნა. უმაღლესი საბჭოს მმართველი გუნდის დებუტატების განცხადებით, ოპოზიციის მცდელობა, რომ თორნიკე რიჟვაძის ნათქვამი ომთან დაკავშირებით თავიანთი ინტერპრეტაციით წარმოეჩინათ საზოგადოებისთვის, ფუჭია.

ინციდენტზე. იმავე კონტექსტში იყო ნათქვამი ის, რომ ომის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილმა გააუქმა სავიზო რეჟიმი რუსეთთან. ყველა დანარჩენი ინფორმაცია, რაც დღეს „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ გაავრცელა იყო სიცრუე. განაცხადა აჭარის საკანონმდებლო ორგანოს დებუტატმა მმართველი ორგანოს ვლადიმერ მაგლოზიშვილმა.

ამავე საკითხზე კომენტარი გააკეთა დებუტატმა ტიტე არაშიძემაც: - „ნაციონალური მოძრაობის“ მცდელობა, უკუღმა წარმოაჩინოს მოვლენები ყველანაირ ასპექტში, ყველა ზღვარს ცდება. მინდა გითხ-

რათ, ის რაც გუშინ ბატონმა თავმჯდომარემ ბრძანა, ლარარი მხედართმავრის მიერ ომის წაგებასთან დაკავშირებით, რა თქმა უნდა, ეს არა ხალაია. ყველამ იცის, მიწაზე ფორთხვით როგორ ემალებოდა ლარარი პრეზიდენტი რუსულ თვითმფრინავებს მაშინ, როდესაც საერთაშორისო დელეგაციასთან ერთად იყო. დღეს სამთავრობო ინფორმაციებში გაავრცელდა, რომ აქ იყო საუბარი მიხეილ სააკაშვილზე, არა ბატონებო, უფრო მეტიც, მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილზე კი არ იყო საუბარი, არამედ მიხეილ სააკაშვილის იმდროინდელ გუნდზეც - ეს იყო კეზერაშვილი, უგულავა, მერაბიშვილი,

რომლებიც თავისი სიმბდალით ცდილობდნენ გაემართლებინათ შემდგომ ის სიტუაცია, რაშიც აღმოჩნდა მთლიანად საქართველო. რა თქმა უნდა, ვაფასებთ და ვაპატივებთ ჩვენი გმირებით, მათ მიერ დაწერილი გმირული ისტორიებით, თითოეული ქართველის გულში მათ ღირსეული ადგილი უჭირავთ. მცდელობა იმისა, რომ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ წარმოაჩინოს, თითქოს მთავრობის თავმჯდომარემ მხდალი და ლარარი უწოდა იმ ადამიანებს, ვინც იბრძოდა 2008 წლის ომში, სრულ სიცრუეზე და მყარებულზე. „ნაციონალური მოძრაობა“ ცდილობს კიდევ ერთი ბინძური პიარკამპანის წამოწვას. მინდა მათ ვუთხრა, ბატონებო, არ გამოვიგათ არცერთი მცდელობა, რომ ჩვენს ამომრჩევლებზე ზეგავლენა მოახდინოთ. მოსახლეობამ ყველაფერი ისე გაიგო, როგორც საქმითაა. ასე რომ, „ნაციონალური მოძრაობის“ მცდელობა კრახით დასრულდა, - განაცხადა ტიტე არაშიძემ.

უანგარო დონორის მსოფლიო დღე - აჭარაში

მარიამ ხოთაბაძე 27 48 93

უანგარო დონორის მსოფლიო დღე, მისი მნიშვნელობიდან გამომდინარე, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის გლობალური კამპანიის ნაწილია

ამ დღესთან დაკავშირებით, აჭარის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს თანამშრომლები, ტრადიციულად, სისხლის უანგარო დონაციის აქციაში ჩაერთნენ.

სისხლის ბანკში გამართულ დონაციის პარალელურად, დონორებისთვის მადლიერების გამოხატვის მიქცევა, მინისტრი ნინო ნიუარაძე მოადგილეებთან და აჭარის უმაღლესი საბჭოს წარმომადგენლებთან ერთად დაესწრო.

- სისხლის დონორის მსოფლიო დღე ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ეგიდით სხვადასხვა ქვეყანაში აღინიშნება და მისი მიზანია საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება დონაციის მნიშვნელობის შესახებ. ჩვენ ვიმყოფებით

სისხლის ბანკში, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით თითქმის ყველა სამედიცინო დაწესებულებას ემსახურება. იქ იმყოფებოდნენ დონორები, რომლებიც წლების განმავლობაში უანგაროდ გასცემენ სისხლს და მათ მადლიერების ნიშნად სიმბოლური საჩუქრები გადაეცათ. მადლობას გუხვდი ყველა მათგანს მაღალი სამოქალაქო პასუხისმგებლობისთვის! საზოგადოებას შევახსენებ, რომ დონაცია გვჭირდება სიცოცხლის გადასარჩენად და ყველამ უნდა გავიზაროთ ამის მნიშვნელობა. ყველა ჩვენგანს სისხლის გაღებაში შეუძლია, სიცოცხლე არაუქოს სხვა ადამიანს! - აღნიშნა ნინო ნიუარაძემ.

დონაციის მსოფლიო დღის აღნიშვნას შეუერთდა აჭარის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრიც, ასევე, დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, აჭარის სამმართველოსთან ერთად. ქალაქის სხვადასხვა ადგილას დონაციის აქციებიც გაიმართა. დღის განმავლობაში 160-ზე მეტმა დონორმა უანგაროდ გაიღო სისხლი სხვისი სიცოცხლის

გადასარჩენად. დონაციის აქციებში აქტიურად იყვნენ ჩართულნი საზღვაო აკადემიისა და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები. მიმდინარე წლის კამპანიის მიზნებია: მადლიერების გამოხატვა ყველა იმ დონორის მიმართ, რომელიც ნებაყოფლობით და უანგაროდ გასცემს სისხლს ადამიანების სიცოცხლის გადასარჩენად; ხაზგასმა რეგულარული დონორების მნიშვნელობისთვის; ცნობიერების დონის ამაღლება სისხლის

უანგარო, რეგულარული დონაციების საჭიროების შესახებ; სისხლის უანგარო დონორის სოციალური ღირებულების ხაზგასმა; მოტივაციის ამაღლება ჯანმრთელ ადამიანებში, განდენ სისხლის უანგარო დონორები; ახალგაზრდების წახალისება, განდენ სისხლის უანგარო დონორები. მოუწოდონ გარშემომყოფებს სისხლის უანგარო დონორებისად და უანგაროდ გასცემს სისხლს ადამიანების სიცოცხლის გადასარჩენად და უწვლილი შეიტანონ უანგარო, რეგულარული დონორების პოპულარიზაციაში.

მედიის განვითარება და საარჩევნო პროცესების განვითარების ახალი მიდგომები

მარიამ ხოთაბაძე 514 22 22 80

სასტუმრო „შერატონ ბათუმი“ მედიასთან თანამშრომლობის ახალი ფორმატის ფარგლებში, რეგიონული მედიის წარმომადგენლებისთვის ორდღიანი კონფერენცია ჩატარდა თემაზე „მედიის განვითარება და საარჩევნო პროცესების განვითარების ახალი მიდგომები“. უსკოს, ცესკოსა და ევროპის საბჭოს წარმომადგენლები ყურადღებას მიაქციეს მედიის განვითარების ახალი მიდგომების შედეგებზე ესაუბრნენ

შეხვედრა ცესკოს თავმჯდომარის მოადგილე გიორგი შარაბიძემ, უსკოს თავმჯდომარე პარმენ ჯალაღონიამ და ევროპის საბჭოს არჩევნებისა და თანამონაწილეობითი დემოკრატიის განვითარების ხელმძღვანელმა მარკუს ადელსბახმა გახსნეს.

კონფერენციის პირველ დღეს გიორგი შარაბიძემ 29 აპრილის შუალედურ/რიგგარეშე არჩევნებთან დაკავშირებით პრეზენტაცია წარადგინა. მან მედიის წარმომადგენლებს დეტალურად გააცნო ინფორმაცია ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარებული არჩევნებისას მიღებული გამოცდილებების, მიგნებებისა და სამომავლო გეგმების შესახებ, ასევე, ისაუბრა მედიის განსაკუთრებულ როლზე ამომრჩეველთა ინფორმირების, საარჩევნო გარემოს განვითარებისა და ელექტრონული საშუალებების ფართოდ დანერგვის პროცესში.

- საარჩევნო ადმინისტრაცია ავტომატურად ჩართულ მხარეებთან შეხვედრას იმ მნიშვნელოვანი პლატფორმების მეშვეობით, რომელიც უკვე ჩამოყალიბდა კარგ ტრადიციად. მოგეხსენებათ, რომ 2024 წელს ქვეყანაში არჩევნები ჩატარდება ახალი წესით, როდესაც ამომრჩევლის რეგისტრაცია და ხმის მიცემა იქნება ავტომატიზებული

გებს და ვმსჯელობთ იმაზე, თუ რა და როგორ შეიძლება უკეთესად იყოს დაგეგმილი მომავალში, - აღნიშნა ჩვენთან საუბარში გიორგი შარაბიძემ. მანვე კონფერენციის მიმდინარეობისას არჩევნების დროს გამოყენებული ციფრული ტექნოლოგიების დემონსტრაცია გაიმართა, სადაც უსკოსის ტექნიკური მხარდასა და მედიის წარმომადგენლებს შეუძლია.

ევროპის საბჭოს ექსპერტმა რასტო კუხელმა ისაუბრა თემებზე, როგორცაა სოციალური მედიის და ციფრული ტექნოლოგიების გავლენა არჩევნების სანდოობაზე, დეზინფორმაციასა და მის ზეგავლენაზე საარჩევნო პროცესებზე, მედიის როლსა და უსკოსის ტექნიკის უსაფრთხო სამუშაო გარემოზე. საინტერესო დისკუსია გაიმართა მომხსენებლებსა და მედიის წარმომადგენლებს შორის.

კონფერენციის მეორე დღეს მედიის წარმომადგენლები საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციის სტრატეგიული კომუნიკაციების გეგმას, ასევე, ცნობიერების ამაღლებისა და ამომრჩეველთა განათლების მიმართულებით დაგეგმილი აქტივობების შესახებ ინფორმაციას გაეცნენ.

დონისძიება ცესკოს და აჭარის უმაღლესი საარჩევნო კომისიის (უსკო) ორგანიზებით, ევროპის საბჭოს (CoE) პროგრამის „საარჩევნო პრაქტიკისა და პროცესის გამჭვირვალობის, ინკლუზიურობისა და სანდოობის მხარდაჭერა საქართველოში“ მხარდაჭერით გაიმართა.

კონფერენცია, რომელშიც რეგიონული მედიის 25-მდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა, ევროპის საბჭოსთან მჭიდრო თანამშრომლობით განხორციელდა. შეხვედრას მოდერაცია ევროპის საბჭოს პროექტის უფროსმა ოფიცერმა მაია ჯორჯიკიამ გაუწია.

„ლელო“ ბოდიშის მოხდას მოითხოვს

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

„გაზრდილია გიზიტორთა რაოდენობა და ამ ხვედრით წილში, მათ შორის, იმ ქვეყნის მოქალაქეებიც არიან, რომლებსაც 2008 წელს, ლარარულად წაგებული ომის შემდეგ, სააკაშვილის ხელისუფლებამ მწყანე აუნთო, ყვავილებ-

ითა და ქართული ღვინით ხელში შეეგება აგრესორი ქვეყნის წარმომადგენლებს“, - უმაღლესი საბჭოს პლენარულ სხდომაზე აჭარის მთავრობის თავმჯდომარის მიერ გაკეთებულ ამ განცხადებას სხდომაზე მომხსენებელი ოპოზიციონერი დებუტატების უკმაყოფილებმა. პარტია „ლელო“ ბათუმის ორგანიზაციის თავმჯდომარე გენო თებიძემ კი გუშინ ბრიფინგი გამართა და განაცხადა, რომ ქართველი მებრძოლების შეურაცხყოფისთვის, რომლებიც აგვისტოს ომში იბრძოდნენ, მთავრობის თავმჯდომარემ ბოდიში უნდა მოახდინოს, მეტიც, ის უნდა გადაადგეს დაკავებული თანამდებობიდან.

- ასეთი შეურაცხყოფილი სიტუაციით მოიხსენიო ქართული ჯარი, ის ადამიანები, რომლებიც 2008 წელს იბრძოდნენ, არის სამარცხვინო, - განაცხადა გენო თებიძემ. მისი თქმით, მთავრობის თავმჯდომარის აღნიშნული განცხადება იყო დიდი შეცდომა, რომლის გამოსწორებაც გაუჭირდება.

- ვისურვებდი, მან გაიზაროს ეს შეცდომა და ბოდიში მოხდეს იმ მებრძოლების წინაშე, ვის ბრძოლასაც ლარარული უწოდა. იმ ადამიანებისგან, რომლებიც ჩვენს მტრებს ელარჯს უწვლავდნენ და აჭარულ ნაჭაპურში კვერცხს თავისი ხელით უთქვეფენ, გასაკვირი აღარაფერია, გგულისხმობ „ქართული ოცნების“ გუნდს. ეს ყველაფერი არის ჩვენი ღირსების საკითხი და ადამიანები, რომლებიც დღეს ისევე ქართულ ჯარს წარმოადგენენ, მჭერა, მოითხოვენ პასუხს ამ არაკომპეტენტურ განცხადებაზე, - აღნიშნა გენო თებიძემ.

ამაბლარებს მოეფერნა

თამაზ მზნაზიძე 27 48 94

ხულოს მუნიციპალიტეტის სოფელ ოქრუაშვილების საჯარო სკოლის დირექტორისა და მრჩეველთა საბჭოს ორგანიზებით, ამაგდარი მასწავლებლებისადმი მიძღვნილი საღამო გაიმართა.

წარმატებულ პედაგოგებს ნაირი დეკანაძის, ოთარ ჩოგაძისა და ზურაბ კორაძის ხულოს მუნიციპალიტეტის მერმა ვახტანგ ბერიძემ, მერის მოადგილე თამაზ აბაშიძემ ხაზგაძლივი და ნაყოფიერი პედაგოგიური საქმიანობისთვის სიგელები გადასცეს და უანგარო მუშაობისთვის მადლობა გადაუხადეს.

ამაგდარი მასწავლებლებს სკოლის პედაგოგები, მოსწავლეები მიესალმნენ.

როგორი პასუხები მიიღო ქართველმა მესიერმა პროდასავლელი რუსი პოლიტიკოსებთან? ბრიუსელის კონფერენცია - სტრატეგიული დიალოგი, ახალი შესაძლებლობა

ლუაზა ხომიტი 593 50 82 69

ამას წინათ ბრიუსელში გამართულმა კონფერენციამ საზოგადოების დიდი ინტერესი გამოიწვია დასახული მიზნებისა და აქტუალობის გამო. კონფერენციაში რუსეთის პროდასავლელი პოლიტიკოსები და ევროკავშირის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ

ამ ღონისძიებაზე მიწვეული იყო საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაცია „ევროპული ალიანსი საქართველოსთვის“, რომელსაც წარმოადგენდა საკარო მმართველობის დოქტორანტი, ბსუ-ის ლექტორი ბიბა შარტანაძე, რომელმაც რუს პოლიტიკოსებს კითხვები დაუსვა. აღნიშნულ შეხვედრაზე რა საკითხებს განიხილავდნენ და რა მნიშვნელობა აქვს ბრიუსელის კონფერენციას? - ამის შესახებ გვესაუბრება ჩვენი დღევანდელი რესპონდენტი.

სამწუხაროდ, ცხრა პანელის არცერთ მონაწილეს სიტყვით გამოხატვისას არ უსაუბრია კონკრეტულ გზებზე - როგორი სტრატეგია აქვთ ოკუპირებული ტერიტორიების აღიარების უკან წადებასა და საქართველოს, უკრაინისა და მოლდოვის ევროკავშირისა და ნატოში ინტეგრაციის საკითხთან დაკავშირებით

გუწევთ საქართველოს ევროინტეგრაციის პროცესს და აქტიურად ვმონაწილეობთ ბრიუსელში გამართულ ღონისძიებებში, ვიცავთ ჩვენი ქვეყნის ევროპულ ოჯახში ინტეგრაციის ინტერესებს.

კონკრეტულად რა საკითხები განიხილებოდა კონფერენციაზე?

საკითხის კონფერენციიდან გამომდინარე, დისკუსია დაყოფილი იყო ცხრა პანელად და 90-მდე მომხსენებელმა სიტყვით მიმართა კონფერენციის 500-მდე მონაწილეს. დისკუსიები, ძირითადად, ფოკუსირებული იყო რუსეთის მომავალი დემოკრატიული ტრანსფორმაციის ორ სტრატეგიულ მიდგომაზე: რუსი დემოკრატების უნარი და შესაძლებლობა ამ სტრატეგიის განსახორციელებლად და ევროკავშირის სტრატეგია - მხარი დაუჭიროს რუსი ხალხის ძალისხმევას საკუთარი ქვეყნის გარდაქმნისთვის. განვიხილეთ ტრანსფორმაციის სამ პერიოდად: ტრანსფორმაციის მზადება; რეფორმები ტრანსფორმაციის შემდეგ; რუსეთში აღდგენილი საპარლამენტო დემოკრატიის სტაბილიზაცია.

მართლაც ძალიან საინტერესო და მისასალმებელია, კონფერენციის მიზანი - დიალოგის დაწყება ევროკავშირისა და რუს პროდასავლელი, პროდემოკრატიული წარმომადგენლებს შორის, ამ მხრივ რა ითქვამს ახრთა სხვაობა თუ შეინიშნებოდა ამა თუ იმ საკითხზე?

კონფერენციაში მონაწილე რუსი ოპოზიციონერი ლიდერები, მედიის, სამოქალაქო აქტივისტები თუ ორგანიზაცია „თავისუფალი რუსეთის“ წარმომადგენლები აგრძელებენ პოლიტიკურ ბრძოლას პუტინის ავტორიტარული რეჟიმის წინააღმდეგ დევნის, პატიმრობისა თუ გადასახლების მიუხედავად. ერთად მუშაობენ ქვეყანაში დაბრუნების სტრატეგიაზე. მათი საერთო მესიჯი: ისინი მკაცრად გამოხატა პუტინის რუსეთის ბრუტალური, კრიმინალური ომის უკრაინის წინააღმდეგ და ამ ომში რუსეთი უნდა დამარცხდეს. უკრაინის გამარჯვება მათ ახალი, დემოკრატიული რუსეთის დაბადების აუცილებელ პირობად მიაჩნიათ. რაც შეეხება ახრთა სხვადასხვაობას, ძირითადად, გამოიკვეთა საქართველოს, უკრაინის, მოლდოვის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პოლიტიკა და ამ ქვეყნების ევროკავშირისა და ნატოში გაწევრიანებისთანა დაკავშირებით, რაზეც უფრო დეტალურად მოგვინებთ ვესაუბროთ.

ძირითადად რა თემატიკებს უსვამდნენ რუს პოლიტიკოსებს?

რუსი დემოკრატების გაერთიანების აუცილებლობაზე და ამ კუთხით მათ სტრატეგიაზე, ასევე ნავალნის ჩვეულების წარმომადგენელთა კონფერენციაში არმონაწილეობასა და ამის გამოწვევებზე მიზეზებზე (უნდა აღინიშნოს, რომ ნავალნის პარტიის არცერთი წარმომადგენელი არ ყოფილა ამ შეხვედრაზე, რაც იწვევს სპეკულაციებს ოპოზიციური ძალების ერთიანობის და დაკავშირების შესახებ). რუსეთის ახალი თაობის პოლიტიკოსების ხედვაზე და საკითხებს განიხილავდნენ და რა მნიშვნელობა აქვს ბრიუსელის კონფერენციას? - ამის შესახებ გვესაუბრება ჩვენი დღევანდელი რესპონდენტი.

ლოთა კონფერენციაში არმონაწილეობასა და ამის გამოწვევებზე მიზეზებზე (უნდა აღინიშნოს, რომ ნავალნის პარტიის არცერთი წარმომადგენელი არ ყოფილა ამ შეხვედრაზე, რაც იწვევს სპეკულაციებს ოპოზიციური ძალების ერთიანობის და დაკავშირების შესახებ). რუსეთის ახალი თაობის პოლიტიკოსების ხედვაზე სხვადასხვა საკითხის ირგვლივ, რეჟიმის დამარცხების და შეცვლის შემდეგ ბიუროკრატიული აპარატის ტრანსფორმაციაზე და სხვა.

როგორც ვიცით, თქვენც დაუსვით კითხვები რუს პოლიტიკოსებს...

როგორც აღვნიშნე, კონფერენცია შედგებოდა ცხრა პანელის-

გორი ხედვები აქვთ?

ერთმნიშვნელოვნად უნდა აღინიშნოს, რომ 90-მდე მონაწილეს აქვს საერთო მესიჯი: უკრაინის გამარჯვება, ანუ პუტინის დამარცხება ამ ომში ახალი, დემოკრატიული რუსეთის შექმნის პირობაა. გამომსვლელები სთხოვდნენ დასავლეთს, მიაწოდოს ყველა იარაღი და საბრძოლო მასალა, რასაც უკრაინა ითხოვს, ასევე გააფართოონ ეკონომიკური სანქციები, მათ შორის პერსონალურიც და პუტინის რეჟიმის ტრიბუნალს გადასცენ.

რუსული პროდასავლური ძალები, როგორც ითქვამს, ეწინააღმდეგებიან რუსეთის აგრესიას უკრაინაში, მაგრამ რა გარანტია არსებობს, რომ მომავალში ისინიც პუტინის მსგავსად არ მოიქცევიან?

რუსეთისგან რაიმე გარანტიების მიღება და დაჯერება, რა თქმა უნდა, რთულია, მაგრამ რაც დღეს რუსეთში ხდება და პუტინის რეპრესიულმა რეჟიმმა მის საწინააღმდეგოდ რომ განაწყო საზოგადოების დიდი ნაწილი, ეს იმედის მომცემია. ის ფაქტიც, რომ 2023 წლის 30 აპრილს ბერლინში რუსეთის დემოკრატიულმა ძალებმა ხელი მოაწერა ხუთპუნქტიანი დეკლარაციას (მხარს უჭერს ათი ათასობით რუსეთის მოქალაქე), ამ იმედის ერთ-ერთ ხელჩასაჭიდ გარემოებად შეგვიძლია მივიჩნიოთ. ეს დეკლარაცია ემსახურება რუსეთის ოპოზიციის ღირებულებების, მიზნებისა და საშუალებების სტრატეგიის საფუძველს დემოკრატიული ცვლილებების განსახორციელებლად.

ვიდრე დასავლეთი მსჯელობს, მათ შორის კონფერენციებზე, მანამდე რუსეთმა კანონის ელემენტროსადგური ააფეთქა...

კანონის ელემენტროსადგურის აფეთქება კიდევ ერთხელ დააჩქარა მთელი მსოფლიო, რომ რუსეთი უკრაინასთან ბრძოლაში პირველი პასუხი უფრო იმედის გამაძრებელი აღმოჩნდა, პირდაპირი და სწორხაზოვანი განცხადებები, რასაც სრულიად ცივილიზებული სამყარო ელოდებოდა, ვერ მიიღო. მათ პასუხებზე ჩემი კომენტარი ასეთი იყო: დემოკრატიული რუსეთის ფორმირება წარმოუდგენელია ოკუპირებული ტერიტორიების აღიარების უკან წადების და რუსული ჯარის სხვა ქვეყნების სუვერენული ტერიტორიებიდან გაყვანის გარეშე.

როგორც აღინიშნეთ, 90-მდე მომხსენებელმა სიტყვით მიმართა დისკუსიის 500-მდე მონაწილეს, რომელთა გამომსვლელობა დატოვა თქვენზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება?

საინტერესო იყო ევროპარლამენტის ვიცე-პრეზიდენტის კატარინა ბარლესის, ნობელის პრემიის ლაურეატების - დიმიტრი მურატოვისა და დიმიტრი დავიდისის, ასევე მიხეილ ხადაჩოვსკის (ომის საწინააღმდეგო კომიტეტის წარმომადგენელი), ევგენი კარა-მურზას (ცნობილი რუსი ოპოზიციონერი ლიდერის კარა-მურზას მეუღლე) მოხსენებები. გამოვყოფდი ასევე გარი კასპაროვის სიტყვას, რომელიც კამოიჩრევა თავისი ანტიპუტინისტური, ანტისაომარი, საქართველოს, უკრაინის და მოლდოვის მხარდამჭერი განცხადებებით, ასევე - ალექსი არესტოვიჩის სიტყვას.

ცხადია, უკრაინის ომზეც იქნებოდა საუბარი, რას ამბობენ ამ თემაზე, რუსეთის მომავალზე რო-

უხსოვარი

უკრაინის სამხედრო ალიანსისკენ მიმავალ გზაზე შესაძლოა, გარკვეული დაბრკოლებები მოუხსნან, - განაცხადა გერმანიის თავდაცვის მინისტრმა ბორის პეტროვიუსმა. მისი თქმით, აშშ მზადაა, ნება დაართოს კიევის უარი თქვას ნატოს წევრობის კანდიდატის მოსაპოვებლად საჭირო ოფიციალური პროცედურაზე, რომელიც წარსულში სხვა ქვეყნებისთვის სავალდებულო იყო. გარკვეული ინფორმაციით, აშშ-ის პრეზიდენტი ჯო ბაიდენი მხარს უჭერს ნატოს გენერალურ მდივან ენს სტოლტენბერგის წინადადებას, რომ უკრაინის არ სჭირდება MAP-ი, ის ომის შემდეგ უკრაინის ნატოში გაწევრიანების გზის შემსუბუქებას ემხრობა.

***

რუსეთის პრეზიდენტის პრესბიკრმა დიმიტრი პესკოვმა განაცხადა, რომ ვლადიმერ პუტინი მზადაა ნებისმიერი კონტაქტისთვის და უკრაინის პრობლემის მოგვარების გარანტიების განხილვისთვის. მისი მტკიცებით, „უკრაინის პრობლემა“ სხვადასხვა გზით შეიძლება მოგვარდეს. „გლადიმერ პუტინი მხარს უჭერს ნებისმიერ იდეას, რომელიც მიზნად ისახავს ამ კონფლიქტის მოგვარებას, მათ შორის, ის მივსალმება მომავალ კონტაქტებს აფრიკის ქვეყნების ლიდერებთან“, - აღნიშნა პესკოვმა. შეგახსენებთ: აფრიკის რამდენიმე ქვეყნის ლიდერები, კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების მიზნით დიპლომატიური ვიზიტის ფარგლებში, უკრაინაში ჩავიდნენ. ისინი რუსეთსაც ეწვევიან. აფრიკის სამშვიდობო მისია შედგება სამხრეთ აფრიკის, ზამბიის, კომორის, კონგოს რესპუბლიკის, ეგვიპტის, სენეგალისა და უგანდის ლიდერებისგან.

***

საბერძნეთის სანაპიროებთან მიგრანტების ნავის ჩაძირვის შედეგად სულ მცირე 79 ადამიანი დაიღუპა. ქვეყნის მთავრობამ, მომდარო ტრაგედიის გამო, სამდღიანი გლოვა გამოაცხადა. ნავზე მყოფი 100-ზე მეტი ადამიანი გადაარჩინეს, თუმცა ისინი ამობოხენ, რომ ბორტზე კიდევ ასობით მიგრანტი იმყოფებოდა. ნავი ლიბიიდან იტალიაში მიდიოდა. მედიის ინფორმაციით, სანაპირო დაცვის სამსახურმა მიგრანტებთან კონტაქტი რამდენიმე დაამყარა და დახმარება შესთავაზა, მაგრამ მათ უარი განაცხადეს. მომდაროთან დაკავშირებით, სამართალდამცვეებმა ტრეფიკინგში ეჭვმიტანილი სამი პირი დაკითხეს.

***

ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ხელმძღვანელ რაფაელ გაროსის განცხადებით, რუსეთის მიერ კონტროლირებად ზამოროვიეს ატომურ ელექტროსადგურზე ვითარება სერიოზულია, თუმცა სადგურის შეუქმლია გარკვეული დროის განმავლობაში უსაფრთხოდ მუშაობა. გროსიმ ევროპის უდიდესი ატომური ელექტროსადგურის მდგომარეობა გასულ კვირას კანონის კავშირის განადგურების გამო შეამოწმა. მისი თქმით, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ინსპექტორები ადგილზე დარჩებიან.

***

ჩრდილოეთ კორეამ მცირე რაოდენობის ორი ბალისტიკური რაკეტა გაუშვა, რომლებიც იაპონიის ექსკლუზიური ეკონომიკური ზონის საზღვრების გადაკვეთის შემდეგ იაპონიის ზღვაში ჩავედნა. ჩრდილოეთ კორეამ რაკეტები ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში ჯო ბაიდენის მრჩეველ ჯეი კლიდენის ტოკიოში, იაპონიის და სამხრეთკორეულ კოორდინატორებთან შეხვედრის შემდეგ გაუშვა.

მომავალია შვედეთში

თორნიკე რიჟვაძე: კანდიდატის სტატუსის, ევროპული პერსპექტივას გვჭირდება იმისთვის, რომ ვემსახუროთ ჩვენს ხალხს, როგორც აქამდე

პირველი გვერდიდან

- მგონია, რომ ხელისუფლება აღნიშნული მიმართულებით ძალიან ცუდად იქცევა, არასწორ და რუსეთისთვის მამებლურ ნაბიჯებს დგამს, რითაც შეურაცხყოფს საუკუნეების განმავლობაში გაღებულ იმ სისხლს, რომელიც მიმართული იყო ჩვენი ქვეყნის ბუნებრივ ოჯახში დაბრუნებისკენ. მჭერა, იმ მიზანს, რისთვისაც ჩვენი წინაპრები დაუღალავად იბრძოდნენ, აუცილებლად მივაღწევთ და გავხდებით ევროპული ოჯახის სრულფასოვანი წევრი, - განაცხადა გიორგი კირთაძემ.

კომენტარების გამოსვლები კომენტარის გარეშე არ დაუტოვებიათ მმართველი გუნდის დეპუტატებს. მათ „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებს მმართველობაში ყოფნის პერიოდი გაახსენეს და იმაზე გაამახვილეს ყურადღება, თუ როგორ ეპატიუბოდა რუს ხალხს 2008 წლის ომის შემდეგ მათი მთავრობა საქართველოში.

- დიან, რუსეთი ოკუპანტია, გეთანხმებით, საქართველოს ოცი პროცენტი 2008 წელს გააფორმა მიხეილ სააკაშვილმა რუსეთზე. დიან, დღესაც გრძელდება ოკუპაცია და მანამდე იქნება რუსეთი ოკუპანტი, სანამ ტერიტორიებს არ დავიბრუნებთ. თქვენ, „ნაციონალური მოძრაობას“ იმის დანახვაც გიჭირთ, რაც რეგიონში რეალურად კეთდება და რა მიღწევებიც გვაქვს. მთელი საქართველო უნდა ამაყობდეს იმით, რაც ხდება ბოლო პერიოდის განმავლობაში, ეს არის ნაბიჯები, რომელიც მართლა გვახლოებს ევროკავშირს, - განაცხადა ტიტე არიშიძემ.

დეპუტატების განცხადებების შემდეგ ტრიბუნასთან აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე წარსდგა. თორნიკე რიჟვაძემ გამოსვლა ამერიკაში, კონკრეტულად კი მაიამიში თავისი ვიზიტის შეფასებით დაიწყო და აღნიშნა,

ლი რიგი პოლიტიკოსების და მათთან დაკავშირებული მედიის მხრიდან, რომ თითქმის ჩვენ კადრთაგანს მებრძოლებს ვუმასპინძლებთ. მინდა გითხრათ, რომ ესეც არის იმ ნარატივის გაგრძელება, რასაც თქვენ აკეთებთ უკვე 19 წელია, 9+10, შესაბამისად, გამოცდილებაც უკვე ძალიან დიდი დაგვიტოვდა.

იცით, ამ ვიზიტის პარალელურად, ყოველდღიურ რეჟიმში ვმუშაობდით, რომ ის სასურველი იქნება, რომელიც არის ევროკავშირის სრულფასოვანი წევრობა, სწორედ ჩვენი ხელისუფლების დროს მოვიდეს სრულ მოქმედებაში. „ქართული ოცნების“ პირობებში საქართველომ მიიღო უვიზო მიმოსვლა. დარწმუნებული ვარ, ხალხს ამას ჭეროვანად აფასებს. გავაგრძელებთ წინსვლას როგორც ევროკავშირის მიმართულებით, ასევე, მაქსიმალურად დავიცავთ ჩვენს სუვერენიტეტს იმ საშუალებით პოლიტიკის დამსახურებით, რომ-

აჭარაში უბრეცედეტოა, გაორმაგდა ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლებიც. გრძელდება აჭარისა და ბათუმის საერთაშორისო აღიარება. ბათუმის სტადიონმა საუკეთესო საჯარო შენობის მსოფლიო ტიტული მოიპოვა, 2023 წელს ბათუმის სტადიონი 21-წლამდელთა ნაკრები გუნდების ევროპის ჩემპიონატის ფინალს მასპინძლობს, ამავე წელს ბათუმი World Travel Awards-ის გლა ღონისძიების მასპინძლობისთვის ემზადება. ყველა მუნიციპალიტეტში ვითარდება ტურისტული ინფრასტრუქტურა. მაღალმთიან აჭარას სავაჭრო-პედე ბილიკი ეშემატა, ეწეობა ხიხანის ციხეზე ასასვლელი ბილიკი, ვითარდება ინფრასტრუქტურა ქობულეთის დაცულ ტერიტორიაზე. მაჭახელას ხეობაში გაიხსნა ტურისტული ცენტრი, მოზადა და კანიონინგის ტურისტული ინფრასტრუქტურა. ღორჯომის ხეობაში საცხენოსნო ინფრასტრუქტურა მოეწყო. აჭარაში, ასევე, ვითარდება საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურა, მიმდინარეობს 80 სკოლის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, დასრულდა 5 სკოლისა და სპორტდარბაზის მშენებლობა. ბათუმში, განათლების ქალაქში დასრულდა ფიზიკა-მათემატიკის სკოლის მშენებლობა. შენდება 5 სახელოვნებო სკოლა, აშენდება 1000 სტუდენტზე გათვლილი საერთო საცხოვრებელი. გრძელდება ათასობით სტუდენტის სწავლის, სტაჟირებისა და პრაქტიკის დაფინანსება. აჭარაში ხორციელდება მასშტაბური სპორტული ინფრასტრუქტურული პროექტები: დასრულდა ბათუმის საფეხბურთო სტადიონისა და ბათუმის უნივერსალური სპორტკომპლექსის მშენებლობა, დასრულდა შუახევის FIFA-ს სტანდარტების საფეხბურთო მოედანი. დასკვნით ეტაპზე ჩაქვეშა ძალისხმობის ბაზის მშენებლობა, მიმდინარეობს ჩაქვის სარაგბო სტადიონისა და ღორჯომის სპორტული დარბაზის მშენებლობა. დაიწყო მაჭახელას საფეხბურთო სტადიონის, ქედის სასპორტო კომპლექსის და „ბეთლემის“ საფეხბურთო მოედნის პროექტის განხორციელება. 2023 წელს იწყება ისეთი მნიშვნელოვანი სპორტული პროექტების განხორციელება, როგორებიცაა: ბათუმის ყინულის არენა და საცურაო აუზი, ქობულეთის სასპორტო კომპლექსი, ხელვაჩაურის სასპორტო კომპლექსი, ბათუმის საჩოგბურთო კორტები, ფურტიოს და ხუცუბნის სარაგბო მოედანი და ჭადრაკის სასახლე. გაიზარდა სპორტის, სპორტული ფედერაციებისა და სპორტსმენების დაფინანსება. აქტიურად მიმდინარეობს ისტორიული, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რესტავრაცია.

ბელი ისტორიული გზის სრული რეაბილიტაცია. მაღალმთიანი აჭარის გეოგრაფიის პროექტის ფარგლებში, 12 000-მდე ოჯახი ბუნებრივი აირით ისარგებლებს.

კურორტ გოდერძიზე 28 საინვესტიციო პროექტი ხორციელდება, ჯამური ინვესტიცია 200 მლნ ლარს შეადგენს, - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ.

თავის გამოსვლაში მთავრობის თავმჯდომარე, ასევე, შეეხო წანდაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით განხორციელებულ და დაგეგმილ პროგრამებს, რომლებითაც არაერთმა ადამიანმა ისარგებლა.

- ჩვენი მთავარი ამოცანაა, ძალიან მშვიდად, თანმიმდევრულად გავაგრძელოთ ქვეყნისა და რეგიონის სტაბილური განვითარება და სწორედ ამ მშვიდობისა და სტაბილურობის ხარჯზე კიდევ უფრო მეტად გავაძლიეროთ, გავაერთიანოთ ჩვენი ქვეყანა. ილუზია არ გვაქვს და არც იმის თვითკმაყოფილების მაღალი ხარისხი, რომ ყველაფერი იდეალურად არის, თუმცა მერწმუნეთ, რომ ყველა სფეროში, ყველა მიმართულებით ძალიან ბევრი წარმატება გვაქვს. ბევრ წარმატებას, რა თქმა

უნდა, ახლავს კიდევ უფრო მეტი პასუხისმგებლობა საზოგადოების წინაშე და ჩვენ გავაგრძელებთ საზოგადოების სამსახურში ყოფნას, - აღნიშნა აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ.

სიტყვის დასრულების შემდეგ თორნიკე რიჟვაძემ დეპუტატების შეკითხვებს უპასუხა, რომლებიც არაერთ აქტუალურ თემას შეეხებოდა, მათ შორის: სიღარიბეს, უმუშევრობას, ფასების ზრდას, ქვეყნიდან ადამიანების გახშობულ გადინებას, მედიკამენტებისა და პროდუქტის მაღალ ფასებს, ნავაგასყარებს, ხულო-გოდერძის გზას, ნაპირსამაგარ სამუშაოებს, ინფრასტრუქტურულ პროექტებს და ასე შემდეგ.

როგორც სხდომის დასაწყისში, ასევე, სხდომის მიმდინარეობისას და დასასრულ იყო სიტყვიერი შეურაცხყოფები, სხვადასხვა პოზიტივზე მყოფმა დეპუტატებმა ერთმანეთის მისამართით კვლავ გააუღერეს არაერთი ბრალდება.

- მინდა მოგისამძიმროთ, მაგრამ არ ვწუხვარ, რომ იმარჯვებს ჩვენი ქვეყანა, თქვენ პირწმინდად აგებთ და მომავალშიც შეგიძლიათ გვეწოდეთ. უკიდურესი მხლები და ლარები გვიწოდეთ, თუ თქვენ მოგეცით საშუალება, ოდნავ მაინც დაიბრუნოთ ძალაუფლება. კანდიდატის სტატუსიც, ევროპული პერსპექტივაც გვჭირდება იმისათვის, რომ ვემსახუროთ ჩვენს ხალხს, როგორც აქამდე, - მიმართა დასკვნით სიტყვაში ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლებს მთავრობის თავმჯდომარემ.

უმალღესი საბჭოს თავმჯდომარემ მალეობა გადაუხადა მთავრობის თავმჯდომარეს წარდგენილი ანგარიშისთვის, ასევე ოპოზიციონერ კოლეგებს, რომლებმაც მთავრებს და ბოლომდე დარჩნენ სხდომაზე.

- ბევრი რამის თქმა მინდოდა, მაგრამ არ ვიტყვი არაფერს, გარდა ერთისა: მეტი პოლიტიკური ზიგინა გვჭირდება ალბათ ყველას ერთად და რაღაც ფორმით ამას უნდა მივაღწეოთ. როგორც აღმოჩნდა, ყველას გვიანდა ევროკავშირი და ის ხალხიც იმას გვთხოვს მხოლოდ, რომ შევძლოთ ერთმანეთთან ნორმალური საუბარი, რასაც, როგორც ჩანს, ვერ ვახერხებთ, - აღნიშნა დავით გაბაიძემ, რომელმაც საქართველოს ჰიმნის თანხლებით საგაზაფულო სესია დახურულად გამოაცხადა.

რომ ეს არის ჩვენი ქალაქის კიდევ ერთი წარმატება და შედეგი, რაც ავტონომიური რესპუბლიკისა და აქ მცხოვრები ადამიანების საკეთილდღეოდ კეთდება.

- ეს არის ძალიან პრესტიჟული საერთაშორისო აღიარება, რომელიც კიდევ ერთხელ აჩვენებს იმ საქმეს, რომელსაც ჩვენი გუნდის თითოეული წევრი მუხლჩაუხრელად აკეთებს ამ რეგიონისთვის. სამწუხარო და გულდასაწყვეტია, რომ საერთაშორისო აღიარებასთან მიმართებაში ერთსულოვნები არ ვართ. იმ დროს, როცა ჩვენი დელეგაცია ამერიკის შეერთებულ შტატებში ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა, პირდაპირი, მტრული მოწოდებები კეთდებოდა, რომ მაქსიმალურად ხელი შეშლოდა ამ ვიზიტს. მოვახერხეთ როგორც უმალღესი თანამდებობის პირები, ასევე, ამერიკელი პარტიონერები დაგვერწმუნებინა, რომ საქართველო რჩება მათ სტრატეგიულ, ერთგულ მოკავშირედ. და მაშინ, როცა მე ვარწმუნებდი ჩვენს პარტიონერებს, რომ კიდევ უფრო მეტი პირდაპირი ინვესტიცია უნდა განხორციელდებოდა როგორც საქართველოში, ასევე აჭარაში, ბათუმში, ამ დროს დამაჯერებლობით მიდიოდა მტკიცება მთე-

ელსაც ახორციელებს ჩვენი ხელისუფლება პრემიერ-მინისტრის და მთლიანად სახელისუფლებო გუნდის მეშვეობით. ჩვენ აუცილებლად შევძლებთ ჩვენი ქვეყნის გაერთიანებას და გამოვლანებას, - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ.

მთავრობის თავმჯდომარის ინფორმაციით, 2022-2023 წლებში, სხვადასხვა მიმართულებით, აჭარაში დაიწყო და გაგრძელდა მასშტაბური და მოსახლეობაზე ორიენტირებული პროგრამების განხორციელება.

- აჭარაში მიმდინარეობს უბრეცედეტო მასშტაბის სოციალური პროექტები: შენდება „ოცნების ქალაქი“, პირველ ეტაპზე, ბინა 582 ოჯახს გადაეცემა. უკვე დაიწყო მეორე ეტაპის განხორციელება. აჭარის ყველა მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობს სოციალური სახლების მშენებლობა. დაიწყო სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამის „ბათუმი ავარიული სახლების გარეშე“ განხორციელება, რომლის ფარგლებშიც 3000 ოჯახს საცხოვრისის პრობლემა მოუგვარდება. გაიზარდა ეკომიგრანტთა და ხანძრით დაზარალებული ოჯახების დაფინანსება. ტურიზმის აღდგენის დინამიკა

ლევან კილაძე – საქართველოს სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი

ოთარ ცხნაძემ 599 85 21 14

წლები, ჭვანის საჯარო სკოლის სათავეში უდგას **ლევან კილაძე**. ქვეყნის, აჭარის პედაგოგიური საზოგადოება მას იცნობს, როგორც ნოვატორ ხელმძღვანელს, მრავალი ღონისძიების ორგანიზატორს, თაობების დამკვლავანებელს, ღირსეულ კოლეგასა და მეგობარს. მისი შრომა, სასკოლო რეფორმისადმი გულისხმი და მოტივირებული ღვაწლის ხელმძღვანელობა სათანადოდ დააფასეს, რაც საქართველოს სკოლის დამსახურებული მასწავლებლის წოდების მინიჭებით დაადასტურეს.

ბატონო ლევან, რამდენად ელოდით ამ საბატო წოდებას?

პირველ რიგში, მადლობა თქვენს ვაჭრებს, რომელმაც წლების განმავლობაში ჩემი სხვადასხვა მიმართულებით საქმიანობა წარმოაჩინა. სკოლის აღდგენიდან საუკუნოვანი იუბილე რომ გადავიხადებ, მკითხველამდე მიიტანეთ. ჩემი ინიციატივით, საღამოებს ვუმართავთ იმ მასწავლებლებს, რომლებმაც წლების განმავლობაში ჭვანის სკოლაში იმუშავეს, არც ეს და არც სხვა აქტივობა უყურადღებოდ არ დაგითვით. რაც შეეხება მილოდინს, თუ დამაინა მინდობილ საქმეს, დაკისრებულ მოვალეობას გულისხმიერებით მიუდგები, შედეგად არ დაეყოფნის. არასდროს მიმუშავია ვინმეს საამებლად ან თავის წარმოსაჩინად. სკოლა, რომელსაც ახლა ხელმძღვანელობ, ჭვანის ხეობაში, თუნდაც აჭარის მთიანეთში გამოჩენილი საგანმანათლებლო კერა იყო და ახლაც ასეა. ყველამ, ვინც მას უხელმძღვანელებს, საქმე ისე უნდა აკეთოს, რომ მომავალი თაობა მისი საქმიანობით კმაყოფილი იყოს.

დღემდე ასე მოდიხართ, რაც დაფასდა კიდევ...

შუახევში რიგით მეორე პედაგოგი ვარ, რომელსაც საქართველოს სკოლის დამსახურებული მასწავლებლის წოდება მიენიჭა. შუახვევის რესურსცენტრის უფროსმა ედუარდ გოგრაჭაძემ ეს საჯაროდ მაშინ განაცხადა, როცა დაწვებითი კლასების მასწავლებელს, მწერალს, მხატვარსა და ყოფილ სპორტსმენს დაბადებიდან 75 და პედაგოგიურ-საზოგადოებრივი საქმიანობის 50 წლის იუბილეს ვუხადებთ. იმ დარბაზში კოლეგები, მოსწავლეები, საზოგადოების წარმომადგენლები იყვნენ, ყველამ საჯაროდ მიმილოცა. მთავარი დიპლომის, სამკერდე ნიშნის გადმოცემა კი არაა,

მთავარი ამ აღიარების გამართლებაა. მალე 60 წელს მივუკაყუნებ. მინდობილ საპასუხისმგებლო პოსტს მაშინ უნდა შევიღო, როცა ყველაფერი კარგადაა. საქმეს თავს რომ ვეღარ გაართმევ, აღარც შენს წინა საქმიანობას აქვს ფასი და აღარც პირად ავტორიტეტს.

წინამორბედები ასე ფიქრობდნენ?

მათ კარგი სახელი, ავტორიტეტი დატოვეს აღსაზრდელებში, კოლეგებსა და საზოგადოებაში. ლევან, ზაირა სანიკიძეების, ახმედ მსახურაძის, მიხეილ ქათამაძის საქმიანობა სამაგალითო იყო, მათ თა-

ლებლის წოდება ადრეც იყო, მაგრამ აქ მომუშავე ასობით მასწავლებლებიდან არავის მინიჭებია. ამ წოდებას გამართლება უნდა.

ნორმალური მატერიალური ბაზა, კვალიფიციური პედაგოგიური კადრები - რამდენად შეუწყობს ეს ხელს, რომ განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმები განხორციელდეს?

საგნის მცოდნე, პასუხისმგებელი მასწავლებლის გარეშე სასკოლო რეფორმა შეუძლებელია. მსოფლიოს დამორჩილებასა და დაპყრობაზე მეოცნებე ალექსანდრე მაკედონელმა მის მასწავლებელ

ჩინებული მოსწავლე ეროვნული დარგის წარმატებული სპეციალისტია. წინა საუკუნის 90-იან წლებსა და 21-ე საუკუნის დასაწყისში არსებულმა კერძო უმაღლესმა სასწავლებლებმა ყველაზე მეტად სკოლები დააზარალა. არავინ კითხულობდა, ამ ტიპის უმაღლეს სასწავლებლებში ვინ ეწყობოდა, ვინ ამტავრებდა. შემდეგ სკოლაში მათ დასაქმების სისტემის შესვეურნი მწვანე შუქს ყოველგვარი სერტიფიცირებისა და ცოდნის შემოწმების გარეშე უნებდნენ. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროების პროგრამებით, დღეს სკოლებში მცოდნე, სისტემას, რეფორმას მორგებული ახალგაზრდა პედაგოგები მოდიან. სკოლის ხელმძღვანელს მათთან მუშაობა მახალისებს. მთავარია, მასწავლებელმა თავად ისწავლოს, რომ შემდეგ სხვას ასწავლოს. წინა საუკუნის 50-იანი წლებიდან მოყოლებული, ჩვენი სკოლების კურსდამთავრებულები, დიდი კონკურსის მიუხედავად, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის სხვადასხვა ფაკულტეტზე ირიცხებოდნენ, მის დასრულების შემდეგ მშობლიური სოფლის, ხეობის სკოლებს კვალიფიციურ სპეციალისტებად

„იყო წლები, როცა ახლანდელი ჭვანის ადმინისტრაციულ ერთეულში საშუალო სკოლა მხოლოდ ჭვანაში იყო. ახლა სამსაფეხურიანი საჯარო სკოლები გვაქვს ჭვანაში, ახალდაბაში, წყაროთასა და ჭვანაში. ოჯახთან, მშობლებთან თუ კონტაქტი არ გექნება, შეილს სხვაგან ასწავლის. ჩემთვის უპირველესია, ქვეყანას ღირსეული მოქალაქე გავუზარდო. საამაყო, რომ დირექტორად მუშაობის 17 წლის განმავლობაში არც მოსწავლე და არც კურსდამთავრებული საბრადლებო სკამზე არ მომხდარა

ბრუნდებოდნენ. მათ მაშინ არც ასეთი მატერიალური ბაზა და არც ხელშეწყობა ჰქონდათ. მინდობილი საქმისადმი სიყვარული და ბატონიცემა მაშინაც დადასტურეს, როცა პედაგოგის შრომის ანაზღაურება კუპონებით ხდებოდა.

ოჯახის როლს როგორ აფასებთ?

ოჯახებთან, მოსწავლეთა მშობლებთან ურთიერთობას განსაკუთრებულად და სათუთად ვეპყრობი. ახლა სკოლაში 51 მოსწავლეა. გაისად 5 პირველკლასელს ველოდებით. იშვიათია ოჯახი, რომელსაც არ ვიცნობ, მათთან მეგობრული და მეზობლური დამოკიდებულება მაქვს. რაც შეეხება ჩემს ოჯახს - მეუღლე მაგული დავითაძე ჭვანის პირველადი ჯანდაცვის ცენტრის ექიმი. ხშირად მძიმე ავადმყოფთან

ბს ისტორიულ ძეგლებთანაც ატარებულ...

ამ წამოწყებას ხეობაში სათავე პოეტმა შოთა დიასამიძემ დაუდო და ჩვენც სიამოვნებით ვგრძობდით. თითოთას ციხეზე მოსწავლეები რომ მიმყავს, ვახსენებ ზაზუნდის ომს, ვიგორც სასაქის ეპოქის ავბედითობას. იმ ხანად, როცა დიდი მოურავი თურქეთში წავიდა, გარკვეული დროით თითოთას ციხეში იმყოფებოდა, რომელიც მაშინ როსტომ შალიკაშვილის გამგებლობაში იყო. თითოთას ციხიდან კარგად მოსჩანს კავიანის (სიჭურის) ციხე. ეს საფორტიფიკაციო ნაგებობა კი მეტწილად სასიგნალო დანიშნულების იყო. ბუნებაში, ისტორიულ ძეგლებთან გავგეთილების ჩატარებას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებ.

უკრაინა

აშშ, დიდი ბრიტანეთი, ნიდერლანდები და დანია უკრაინას საჭირო თავდაცვის ასობით რაკეტას მიაწვდიან. ამის შესახებ ოთხი ქვეყნის თავდაცვის მინისტრების ერთობლივ განცხადებაშია ნათქვამი. ერთობლივი ინიციატივის ფარგლებში, უკრაინა „ახლო და საშუალო მანძილის ასობით რაკეტასა და შესაბამის სისტემებს“ მიიღებს. კიევისთვის რაკეტების გადაცემა უკვე დაიწყო და რამდენიმე კვირაში დასრულდება. თავდაცვის მინისტრები აღნიშნავენ, რომ საჭირო თავდაცვის სისტემები და რაკეტები საჭიროა „უკრაინის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ეროვნული ინფრასტრუქტურის დასაცავად და უახლოეს თვეებში კონტრშეტევილი ოპერაციების შემდგომი წარმატების უზრუნველსაყოფად“.

რამდენიმე ქვეყანამ უკრაინის წინაშე თავისი ვალდებულებები გააქტიურა. ამის შესახებ აშშ-ის თავდაცვის მდივანმა ლოიდ ოსტინმა ბრიუსელში „რამშტაინის“ ფორმატში მე-13 შეხვედრის შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა. „განადამ უკრაინისთვის მხარდაჭერის პაკეტისთვის კიდევ 500 მილიონი დოლარის გამოყოფის ვალდებულება აიღო, რაც საჭირო თავდაცვის 200-ზე მეტ კრიტიკულად მნიშვნელოვან რაკეტას მოიცავს, რომლებიც უკრაინის ცის დაცვაში შეიტანენ წვლილს“, - განაცხადა ოსტინმა. მან ასევე აღნიშნა, რომ აშშ-მა, დიდმა ბრიტანეთმა, ნიდერლანდებმა და დანია ფულადი წვლილი შეიტანეს უკრაინის საჭირო თავდაცვისთვის სახენიტო რაკეტების შესაძენად. აშშ-ის თავდაცვის მდივნის თქმით, კიდევ რამდენიმე მოკავშირე უკრაინის გრძელვადიან დახმარებაზე დაიწყო ფიქრი.

სადაზვერვო დრონი გაანადგურეს, - ინფორმაციას უკრაინული მედია საჭირო ძალებზე დაყრდნობით ავრცელებს. მათივე ინფორმაციით, რუსული ძალები უკრაინას X-101/X-555 ტიპის ფრთოსანო რაკეტებით, ასევე Shaded -136/131 დრონებით დაუესხნ თავს. რაკეტები Tu-95ms ტიპის სტრატეგიული თვითმფრინავებით კასპის ზღვიდან გაუშვეს. ერთ-ერთი რაკეტა უკრაინელებმა გაანადგურეს, დანარჩენი კი დეპროპეტროვსკის ოლქში სამრეწველო ობიექტებს მოხვდა. უკრაინის შეიარაღებული ძალების საჭირო ძალებში აცხადებენ, რომ რუსებმა დრონები ჩრდილოეთ და სამხრეთ მიმართულებიდან გაუშვეს და უკრაინელებმა ყველა მათგანი გაანადგურეს. გარდა ამისა, უკრაინელებმა დამცველებმა Orlan-10 ტიპის სადაზვერვო დრონი გაანადგურეს, რომელიც საჭირო დაზვერვას აღმოსავლეთის მიმართულებით ახორციელებდა.

უკრაინის თავდაცვის ძალებმა კონტრშეტევილი ოპერაციების შედეგად რუსი ოკუპანტებისგან 100 კვადრატულ კილომეტრზე მეტი ტერიტორია გაათავისუფლეს, - ამის შესახებ უკრაინის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის მთავარი ოპერატიული სამმართველოს უფროსის მოადგილე, ბრიგადის გენერალმა ოლქში გრომოვმა განაცხადა. მისი თქმით, უკრაინის თავდაცვის ძალები ზაპოროჟიის მართულებით აგრძელებენ უკრაინის ქალაქებისა და დასახლებების ოკუპანტებისგან გაწმენდას. უკრაინელებმა სამხედრო მალაჩინოსანმა ხაზი გაუსვა, რომ უკრაინელებმა ზაპოროჟიის მიმართულებით, სოფელ ტოკმაჩკასთან ახლოს, 3 კილომეტრით წინ წაიწიეს, დონეცკის მიმართულებით, სოფელ ველიკა ნოვისილკასთან კი 7 კილომეტრამდე.

შოპიიტალს და Leopard 2A4 ტიპის 4 ტანკს გადასცემს, - ამის შესახებ ქვეყნის თავდაცვის მინისტრმა მარგარიტა რობლესმა განაცხადა. უკრაინისთვის განკუთვნილი ჯავშანტანკ-პორტიორები პოლონეთში 19 ივნისს ჩავა. საველე შოპიიტალის გადაცემამდე უკრაინელი სახმედროები ესპანეთში შესაბამის მომზადებას გაივლიან. „უკრაინა იბრძვის სამართლიანი საქმისთვის და ამიტომ მათ აქვთ ჩვენი ყველაწარმომადგენელი არა მხოლოდ აღჭურვილობის გაზრდაში, არამედ უკრაინელი მეზობლების წვრთნაში. ჩვენი ვალდებულება, მზარი დაუჭიროთ უკრაინას სრული, სამართლიანი და ხანგრძლივი მშვიდობისკენ სწრაფვაში, მტკიცე დარჩება, სანამ ეს საჭირო იქნება“, - აღნიშნა რობლესმა „რამშტაინის“ ფორმატში გამართულ შეხვედრაზე.

უკრაინის რამდენიმე ოლქში, მათ შორის კიევის ოლქსა და დედაქალაქ კიევში საჭირო განგაშია გამოცხადებული, - ინფორმაციას უკრაინული მედია ავრცელებს. „საჭირო შეტევა გრძელდება! საჭირო თავდაცვა მუშაობს ოლქში, კიევის მისაღვამებთან. დარჩით თავშესაფარებში საჭირო განგაშის დასრულებამდე!“, - აცხადებენ დედაქალაქის საქალაქო-სამხედრო ადმინისტრაციაში. უკრაინის პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ანდრეი ერმაკი მოქალაქეებს მოუწოდებს, ყურადღებით მოელოდნენ საჭირო განგაშს. უკრაინის საჭირო ძალების ინფორმაციით, რუსებმა ჩრდილოეთის მიმართულებით „კალბრის“ ტიპის რამდენიმე ფრთოსანი რაკეტა გაუშვეს. „არ უგულებელყოთ საჭირო თავდაცვის მათემატიკური განგაშის სიგნალი!“, - აცხადებენ უკრაინის საჭირო ძალებში.

სახალხო მთქმელს პატივი მიაგას

შაქირ (ყაჭო) ზოსიძე შუახეველი სახალხო მთქმელი იყო. ჯერ კიდევ ბევრმა არ იცის, რომ მის კალამს ეკუთვნის: „გოგოვ, გოგოვ კისკისავ“, „წყალს ნაფოტი ჩამოშქონდა“, „შეგარდენი ამოფრინდა“, „მე რომ გოგო მინდოდა“, „წვიმა წვიმს და ნამი არა“... ეს ცალფა შაირები უკვე დამკვიდრებულია ფოლკლორული ანსამბლების რეპერტუარებში.

შაქირ ზოსიძე 130 წლის წინ დაიბადა, ცხოვრობდა სოფელ ჯაბნიძეებში. მან 85 წელი მარტობაში გაატარა და შთამომავლობა არ დარჩენია. სიცოცხლე ჯაბნიძეების მეზობელ სოფელ ცინარეთში დაასრულა, თაყვანისმცემლების გარემოცვაში. სიკვდილის წინ საყვარელ შაირებს იმეორებდა.

შაქირ ზოსიძეს აჭარაში მოღვაწე ცნობილ მეღვინე-მოშაირეთა შორის გამოჩენილი ადგილი უჭირავს, რაც მისი გამოჩენილი პოეტური ქმნილებებითაა განპირობებული. იგი მხოლოდ ცალფა შაირების მიხზველი და შემსრულებელი იყო. უმეტესად, სატრფიალო ხასიათის შაირებს თხზავდა და თავისივე მელოდიით მღეროდა. შაქირს ყაჭო იმიტომ შეარქვეს, რომ მხოლოდ მხიარულ, ლალ შაირებს ხალხს, მომღიმარი (გაყაჭული) სახით ასრულებდა. მისი შემოქმედება საზოგადოებას პირველად მწერალმა ემენ დავეითაქემ გააცნო წიგნში „ჩამოთქვი, ჩემო ჩონგურო“. შაქირის შემოქმედება შეტანილია „ხალხური პოეზიის ანთოლოგიაში“. მწერალმა, პროფესორმა ნიკო ზოსიძემ მისი შემოქმედება სათანადოდ დააფასა და მის საპატივცემულოდ, და-

ბადებიდან 130 წლისთავეზე, გზამკვლევი ბროშურა „ყაჭო“ გამოსცა... ჯაბნიძეებში ყაჭოს თანასოფლებელის, საზოგადოების თანდასწრებით მისი ხსოვნისადმი მიძღვნილი საღამო გაიმართა.

საღამოს წამყვანმა, მწერალმა ვახტანგ გოგრაჭაძემ, შაქირის ახლობელმა ნოდარ ზოსიძემ, საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრმა ოთარ ცინარაძემ სახალხო მთქმელის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ ისაუბრეს. პოეტმა ცისანა ანათაქემ ყაჭოსადმი მიძღვნილი ლექსი „სულში ედგა ქართველი“ წაი-

ის საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა, პედაგოგებმა, შუახევის კულტურის ცენტრთან არსებულ ანსამბლ „მარეთის“ წევრებმა.

ლონისძეების მონაწილეებმა შაქირ ზოსიძის საფლავი გვირგვინითა და ყვავილებით შეამკეს და პატივი მიაგეს მის ხსოვნას.

სული ჰქონდა ავსებული ლექსითა და მზიებითა; სიყვარულის თასი შესვა სოფელ ჯაბნიძეებიდან. სიყვარულის ცა დახატა, ისეთი, რომ ვერვინ წაშლის, „ლამაზ გოგვეს“ გაუგორა

კითხა, რომელსაც ამ ინფორმაციის ბოლოს გადავზობთ.

საღამოს მონაწილეებს შუახევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ ტაკიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე მიესალმნენ. შაქირ ზოსიძის ლექსები, სიმღერები გააცოცხლეს ჯაბნიძეებ-

ბიბლიური ბალის ვაშლი. მწყემსი იყო, იალალზე ათაკონა შეკონაო; ნამი ველზე მოციმციმე ქალის ცრემლი ეგონაო. ქოხი „კისერ-ტყევი“ ავო, მუშლი უთხრა მუხასაო, თვალწინ მტრედი აუფრინდა, გოგოს წარბი მოხაზაო.

ვერ იბოვა „კისერ-ტყევი“ ოქრო, ვერცხლი და ლალიო, ვერც ქორწილი გადახდა, აუფრინდა ალალიო. ჰქონდა ერთი ახორ-კარი, ცული ჰქონდა გატეხილი, ქალამანი გაცვეთილი, სულში ედგა ქართველი. სიყვართ ეტოვო ქრელი წინდა, არ ჰქონია ერდო-ბანი; იყო მცნობი სილამაზის და ბავშვების მეგობარი. „ჩეგურის ძაფი“ გაუწყდა, უჩონგუროდ უსტევენდაო; ბულბული და იაღონი გატრუნვილი უსმენდაო. ქალს ვერ კადრა, მთებს შესძახა, სიტყვა სულში თქმულისაო, „მე რომ ლექსი დაგიმღერე, კენესა იყო გულისაო.“ ცას მოსტაცა ოქრო-სიტყვა, ღირსი ლექსის ბინადარი - „წელიწომინდა“, „ლერწამტანა“, „ქერბანი“, „ციხნადარი“. ხხალთით მალღობს გადმოსძახა, აბულაღებ-ლაღებო,

არცა მიწა დაგამძიმე, არც მიმეცება ვაღებო. პოეტებო, ვერ ამოხვალთ მისი სულის ვაღებიდან... ..რომ არ შეეწუხებინეთ, წავიდა და გავერიდათ. ნეტავ წესი ვინ აუგო? თვალები ვინ დაუხუჭა? აუყვავდეს ჩი-მ-ჯილაგი, თეთრია თუ თმხუტუტა. ფრინავს თეთრი ბუმბულივით, ამდენი მზე საიდან? ჩაუქროლა თამარის ხილს, აკანკალებს ზღვასავითა. ჰქონდა ერთი ახორ-კარი, ცული ჰქონდა გატეხილი, ქალამანი - გაცვეთილი, სულში ედგა ქართველი. მისი სიტყვის საუწიდან წილი მეც მხვდა. მასულდიდა და ეს ლექსიც მათქმევინა ამ დალოცვილ მამულიდან. ნიჭიერო, გხედავ, ბარე სული ასგზის ამეწევა, სიყვარული დაგადევნე, ივრინე და დაგეწევა!...

ორი რეპიონის სკოლაში დამებობრდნენ

ქედის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხარაულის თემურ ზაქარაძის სახელობის საჯარო სკოლაში არაერთი საინტერესო ღონისძიება ჩაატარა მიმდინარე სასწავლო წელს

ამ აქტივობების გვირგვინი იყო სპორტის მასწავლებელ ირაკლი ბერიძის ინიციატივით გამართული სპორტული ღონისძიება დღევანდით: „მეგობრობა გზად და ხიდად“, ღონისძიების თანახმად მღვანელები იყვნენ: ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი მაყვალა ზაქარაძე და ისტორიის მასწავლებელი გენადი ტაკიძე. ხარაულის სკოლის ფრენბურთელები ასპინძის რაიონის სოფელ ოშორის სკოლას ეწვივნენ, სადაც წინა საუკუნის 80-იანი წლებიდან აჭარის მთიანეთიდან გადასულები სახლობენ. მთავარი მასპინძლები იყვნენ ოშორის საჯარო სკოლის დირექტორი დავით კობერიძე და სპორტის მასწავლ-

ბელი სოსო ნათენაძე.

ოშორისა და ხარაულის სკოლების ფრენბურთელებმა ამხანაგური მატჩი გამართეს,

მოეწყო პოეზიის საღამოც.

ხარაულის საჯარო სკოლის დირექტორმა მურმან ზაქარაძემ მასპინძლებს საჩუქრად

სკოლის მენტორი მასწავლებლის თამაზ აბულაძის წიგნები გადასცა, ოშორის სკოლაში კი ხარაულის საჯარო სკოლას კედლის საათი უსახსოვრა.

განსაკუთრებული იყო მეთექვსმეტეული ემოციები, რომლებმაც წელს შეისწავლეს შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანი“ და იმ მიწაზე იყვნენ, სადაც დიდი რუსთაველი დადიოდა და წერდა გენიალურ პოემას. მოსწავლეებმა დიდი ინტერესით დაათვალიერეს მესხეთ-ჯავახეთის ღირსშესანიშნაობები: ზარზმის მონასტერი, ვარძია, ხერთვისის კომპლექსი, რაბათის ციხე, ერეკლეს ხიდი, მონათა ბაზარი.

ორდღიანი გასვლითი ღონისძიება მემორანდუმის გაფორმებით დასრულდა, სკოლებს შორის ურთიერთობა მომავალშიც გაგრძელდება. სექტემბერში ხარაულის სკოლა უმასპინძლებს ოშორელებს.

ხარაულელთა საინტერესო მოგზაურობა სკოლის დირექციამ დააფინანსა.

მთაზუმი მისასვლელ გზებს აწესრიგებენ

აჭარის მთიანეთის მეცხოველეებმა უკვე გადარჩეს ალპურ საძოვრებზე პირტუყვი. სამი თვის განმავლობაში მეცხოველეები ოჯახის წევრებთან და ახლობლებთან ერთად, მესხეთის, აჭარა-შავშეთისა და აჭარა-გურიის ქედების კალთებზე არსებულ ტერიტორიაზე დარჩებიან

აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტისა და მუნიციპალიტეტების ხელმძღვანელების ძალისხმევით, თოვლის ნამქერისა და ნარჩენებისგან გაიწმინდა თითქმის ყველა იალალზე მისასვლელი გზები.

თვითმმართველობის, საგზაო დეპარტამენტის წარმომადგენლები ხულოს, შუახევის სამსახურების სპეციალისტებთან ერთად, აჭარა-გურიის, აჭარა-შავშეთის ქედებზე არსებულ ზოტიყელის, კიკიბოს, ჩირუხის იაილებში მისასვლელი საავტომობილო გზების მოწესრიგების სამუშაოებს ვაკვირდებოდით.

მექანიზატორებმა დიდი შრომა გასწიეს და უკვე ყველა გზა მოწესრიგებულია, - გვითხრა აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე როლანდ ბოლქვაძემ.

ღონაჰიის აქცია - ხულოში

ხულოს მუნიციპალიტეტის მერიის მხარდაჭერით, საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ხულოს ადგილობრივი ფილიალის ორგანიზებითა და ბათუმის სისხლის ბანკის „შემე 2012“-ის თანამშრომლობით, სისხლის უანგარო დონაციის მსოფლიო დღესთან დაკავშირებული კვირიულის ფარგლებში, აქცია გაიმართა

- ეს დღე ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ 2005 წელს დააარსა, მისი მიზანია ცნობიერების ამაღლება უსაფრთხო სისხლისა და სისხლის პროდუქტების მნიშვნელობასა და საჭიროებაზე და უანგარო, რეგულარული დონორების კრიტიკულად მნიშვნელოვან როლზე ჯანმრთელობის დაცვის სისტემაში, - გვითხრა ხულოს მუნიციპა-

ლიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძემ.

გვერდი მოამზადა ოთარ ცინარიძემ

მუსიკის შექმნისას ბარე სამყარო ავიწყდება

მარიამ ხითაიშვილი 27 48 93

ჩვენს მკითხველს ახალგაზრდა ბათუმელი მუსიკოსი **ჯუზა მარციაშვილი**, იგივე „ქარცი“ გვიჩვენა უფრო ახლოს გაგაცნობს. როგორც თავად გვითხრა, სურდა, ქირურგი გამხდარიყო, სამედიცინოზეც ჩაბარა, მაგრამ საბოლოოდ, ცხოვრება მინც მუსიკას დაუკავშირა. საკუთარ მუსიკას სხვადასხვა კლუბებსა თუ ბარში უკრავს.

თან როცა იჭდა და მუსიკას წერდა, მივუჭრებოდი და ვაკვირდებოდი. მერე მე ვიკავებდი ადგილს კომპიუტერთან და ისეთ რაღაცებს ვაკეთებდი, ბექას უკვირდა კიდევ. შემდეგ რამდენიმე მელოდიის შექმნაში დამხმარა და როცა დაინახა, რომ ამის ნიჭი მქონდა, მიჩნია, დამოუკიდებლად მემუშავა ამ მიმართულებით. რომელიმე ცნობილი დიჯეის მუსიკას ავიღებდი და მისი ანალოგის შექმნას ვცდილობდი. ამით მუსიკის დაწერის ტექნოლოგიას ვხვდები. შემდეგ უკვე დამოუკიდებლად ვქმნიდი მუსიკას და ნელ-ნელა ვვითარდებოდი.

- რამდენი ხანია, რაც ამ სფეროში დაინტერესდით?

- 10 წლის წინ, 17 წლის ასაკიდან დავიწყე მუსიკის წერა. მანამდე 7 წელი ქართული ცეკვის ანსამბლში ვცეკვავდი და მუსიკასთანაც ახლოს ვიყავი. სულ მინდოდა, ძველი ქართული მელოდიების თანამედროვე ვერსიები შემექმნა და ამ მხრივაც ვაკეთებდი რაღაცას. ჩემი უფროსი ძმა, ბექა, დიჯეი იყო. თავად წერდა მუსიკას და სხვადასხვა კლუბში უკრავდა. კომპიუტერ-

ზემებს, იქმნი ვარემოს და შინაგანი მდგომარეობით აწყობ ისე, რომ შესაძლებელი გახდეს, მოსწყდეს გარე სამყაროს. მუსიკის შექმნისას არაფერი უნდა გახსოვდეს, შეეცადო ხელი გამოჰყარა იმ უხილავ ძაფებს, რომლებიც შემოქმედებით პროცესში მოგახვედრებენ. ადრე მეგონა, რომ თავს არასდროს დავატანდი ძალას, რადგან ეს საჩუქარი უბრალოდ მომეცა, თუმცა, როგორც კი ბავშვებს საჩუქრებს აბრძობებ, ისინი კარგად მოქცევის იწყებენ და ყველაფერს შეგებთან იმისთვის, რომ ის საჩუქრები ისევე მოიპოვონ. მეც ვისწავლე, რომ ეს ოთახი, სადაც ფიქრის და შექმნის პროცესი ხდება, არსად მიდის, უბრალოდ, მასში შესაღწევად დისციპლინა და შრომა მჭირდება. ხშირად „ლამაზ ადგილებში“ მოგზაურობა გვჭირდება იმისთვის, რომ ფიქრი დავიწყეთ, შთაგონება და ძალა მივიღოთ...

- ყოველთვის შეგიძლიათ მუსიკის შექმნა თუ რაიმე უნდა გიბიძგოთ ამისკენ?

- მუსიკის წერის პირველი წლები საჩუქარი იყო, რადგან მაშინ პროცესში შესვლა არ მჭირდებოდა, ის, უბრალოდ, ყოფის განუყოფელი ნაწილი იყო და მასში შევისივრებოდი და გამოვისივრებოდი ხოლმე. იმ წლებში შემავარა ეს პროცესი. შემდეგ, როგორც ყველაფერში, სწავლობ სამართავ მექანი-

რეთ, ელოდი, რომ თქვენი შემოსავლის წყარო გახდებოდა? - არ მქონდა გათვლილი, რომ ამით ოდესმე ფულს ვიმოვიდი. ადრე ბევრ ბარ-რესტორანში ვუკრავდი და ანაზღაურებაც საკმაოდ კარგი მქონდა, მაგრამ ძალიან რთულია საქართველოში მუსიკით ფულის შოვნა. საკუთარ მუსიკას ინტერნეტის მეშვეობით სხვადასხვა უცხოურ საიტზეც ვყიდდი, სადაც ცნობილი დიჯეებიც ყოფიან თან. ვიანთ შემოქმედებას. გაყიდვა რომ გადავწყვიტე, ჩემი სტილიდან ამოვვარდი და სულ სხვა უნარის მუსიკა დავწერე, რომელზეც მოთხოვნა ყოფიდა და იყიდებოდა. რეალურად, სხვა პიროვნება გავხდი, რაც არ მომეწონა და ამის შემდეგ აღარ გამიყიდია. ვფიქრობ, როცა მხოლოდ იმიტომ წერ მუსიკას, რომ ამით ფული იშოვო, ამ დროს არ ხარ გულწრფელი. - რა მიმართულებების მუსიკას ქმნით? - ის, მე-8 გვ.

რეზულტირების სააგენტო უნდა გადააზღვიოს კაცინტთან დაკავშირებული რისკები და შექმნას უსაფრთხოების პირობები

ნაიკა ხითაიშვილი 27 48 93

სამედიცინო და ფარმაცევტული საქმიანობის რეგულირების განხორციელების დაკავშირებული საკანონმდებლო ცვლილებები საქართველოს პარლამენტმა პირველი მისმენით დაამტკიცა. კანონპროექტს მხარი 75-მა დეპუტატმა დაუჭირა.

ბესდებ, ძლიერი მარეგულირებელი ორგანო და საკანონმდებლო ბაზა კი ერთგვარი პრევენციის მექანიზმი იქნება.

„ჩანდაცვის სამინისტროსა და რეგულირების სააგენტოს აქვთ ვალდებულებები მოსახლეობის ჩანმართლობის დაცვასთან მიმართებაში. რეგულირების სააგენტო იმისთვის ფუნქციონირებს, რომ გადააზღვიოს პაციენტთან დაკავშირებული რისკები და შექმნას უსაფრთხოების პირობები. ეს არის ფუნდამენტი და მთავარი მოტივაცია რეგულირების სააგენტოს საქმიანობის“ - განაცხადა თამარ გაბუნია.

დაგეგმილი საკანონმდებლო ცვლილების მიხედვით, რეგულირების სააგენტოს პაციენტის საჩუქრად დაუყოვნებელი რეაგირების შესაძლებლობა ექნება. დღეს მარეგულირებელს პაციენტისადმი გაწეული ხარისხის შესწავლის შესაძლებლობა მხოლოდ სასამართლოს შუამდგომლობის საფუძველზე აქვს, რა დროსაც შეტყობინებას სამედიცინო დაწესებულებაც იღებს. შესაბამისად, იქმნება დოკუმენტაციის მოწესრიგების ან შეცვლის რისკი, რაც ართულებს რეალური სურათის აღდგენას. ცვლილების შედეგად, პაციენტისადმი გაწეული სამედიცინო მომსახურების ხარისხის შესწავლა უფრო ეფექტურად და ნაკლებ დროში მოხდება. კანონში ჩნდება სამედიცინო დაწესებულებებისთვის ლიცენზიის დროებით შეჩერების მექანიზმი, რასაც

სასამართლო დაჩქარებული წესით, 48 საათში განიხილავს. რეგულირების სააგენტოს არ აქვს ბერკეტი კრიტიკული შეუსაბამობის გამოვლენის შემთხვევაში, რომელიც საფრთხეს უქმნის პაციენტის სიცოცხლეს, ჩანმართლობას, ეპიდემიოლოგიურ მდგომარეობას, დროებით შეუჩეროს კლინიკის ლიცენზია. ახალი კანონპროექტით იზრდება საჭარბო სანქციებიც. თამარ გაბუნია განმარტებით, არსებული სანქციები იმდენად დაბალია, რომ კარგავს პრევენციის ფუნქციას. „ჩარბის მცირე ოდენობიდან გამომდინარე, კლინიკა მის ვალდებულ ამქობინებს, ვიდრე ინვესტიციის განხორციელებასა და ხარისხის გაუმჯობესებას“, - განმარტავს გაბუნია.

ბარემოს ეროვნულმა სააგენტო დამატებითი დოკუმენტები მოითხოვა

ნაიკა ხითაიშვილი 27 48 93

გარემოს ეროვნულმა სააგენტომ შპს „ამბასადორი ბათუმი აილენდის“ ხელოვნური კუნძულის მოწყობასთან დაკავშირებული განცხადების განხილვა შეაჩერა და კომპანიას დამატებითი დოკუმენტების წარმოდგენა მოსთხოვა.

„აღნიშნულიდან გამომდინარე, დაზუსტებას საჭიროებს სკოპინგის განცხადების წარმოდგენის საფუძველი. ასევე, დაგეგმილი საქმიანობის დასახელება თანხვედრაში უნდა იყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებულ საქმიანობებთან“, - წერს სააგენტო კომპანიას. ამავე წერილში ვკითხულობთ: „სკოპინგის ანგარიშით, კუნძულის მოწყობა გათვალისწინებულია შავი ზღვის აკვატორიაში 108,5 ჰექტარის ფართობის ტერიტორიაზე, ასევე დოკუმენტში მითითებულია, რომ საპროექტო არეალის საერთო ფართობი 144,32 ჰექტარია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დასაბუთებული უნდა იქნეს 144,32 ჰექტარი ტერიტორიის ათვისების საჭიროება. shp ფაილებში ასახულია მხოლოდ 144,32 ჰექტარი ტერიტორიის პოლიგონი. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, პროექტით გათვალისწინებულია ხელოვნური კუნძულის და ორი ხელოვნური ნახევარკუნძულის მოწყობა, შესაბამისად, წარმოდგენილი უნდა იქნეს უშუალოდ საპროექტო კუნძულის და ნახევარკუნძულების shp ფაილები. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ნახევარკუნძულების და კუნძულის ზღვის ტალღების ზემოქმედებისგან დასაცავად, გათვალისწინებულია 3 დამცავი მოლის მოწყობა. აღნიშნული მოლები ასახული უნდა იყოს shp ფაილებში.“

„ამბასადორმა“ სააგენტოს სკოპინგის განცხადებით - ანგარიშით 2023 წლის 29 მაისს მიმართა, თუმცა „წარმოდგენილ დოკუმენტაციასში არ არის მოცემული და დაზუსტებას საჭიროებს დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხი“, - მიწერს კომპანიას სააგენტოდან. დაგეგმილი საქმიანობა კი, ასევე, წარმოდგენს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებულ ისეთ საქმიანობას, როგორცაა: „ზღვის ფართობის ათვისება, ხელოვნური კუნძულის, ნახევარკუნძულის და ა.შ. შექმნა“; „10 ჰექტარზე მეტი განაშენიანების ფართობის მქონე უბანის განვითარების პროექტი“; ასევე „საზღვაო ნავსადგურისა და მასთან დაკავშირებული შენობა-ნაგებობის მშენებლობა, რომლის საპროექტო განაშენიანების ფართობი 1 ჰექტარზე მეტია“.

ბათუმში სამედიცინო ტურიზმის, ტექნოლოგიებისა და ალტერნატიული მედიცინის IV საერთაშორისო გამოფენა გაიმართება

მარიამ ხითაიშვილი 27 48 93

2023 წლის 7-8-9 ივლისს, ბათუმის სპორტის სასახლეში, კომპანია „ექსპომ ბათუმი“ ორგანიზებით, სამედიცინო ტურიზმის, ტექნოლოგიებისა და ალტერნატიული მედიცინის მე-4 საერთაშორისო გამოფენა გაიმართება.

„ექსპომ მედ ბათუმის“ მიზანია საერთაშორისო და ადგილობრივი სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლების ერთ სივრცეში გაერთიანება, რაც უზრუნველყოფს ახალი კონტაქტების დამყარებასა და სამომავლო თანამშრომლობას. გამოფენაზე წარმოდგენილი იქნება სამედიცინო ალტერნატიული მედიცინის და ალტერნატიული მედიცინის საფუძვლები, სადიეტოლოგია, საფრთხილო მედიცინა და პოსტდიაგნოსტიკური მკურნალობის საშუალებები, სამედიცინო და ზოგადი მომსახურება, ჩანდაცვის ინფრასტრუქტურა, IT სისტემები, ორთოპედია, ფიზიოთერაპია-რეაბილიტაცია და სხვა. გამოფენის ფარგლებში, გაიმართება საერთაშორისო სამედიცინო კონფერენცია და შეხვედრები.

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარიანა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ ხოშიაძე</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ აგებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.</p>	<p>გამომცემი - შპს</p> <p>«ბანკიტი აპარა და ალპარია»</p> <p>კოორდინირებული მომსახურება - შპს «კოლორ პრესი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაქდაშვილის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლშვილის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>ინფო და დაკავშირება</p> <p>გაზეთი აპარია ქობ. ცანტაში</p> <p>დასაბუთავ ხელმოწერილია 16/06/23, 20 15 სთ.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>გამუკა პარიკა</p>
--	--	--	---	--	---

„ლიპოკო“ – აჭარის რეგიონში

მანანა შიშინაძე 598 24 94 97

ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ქვეპროგრამის „ხელოვნება ხელშეწყობა“ ფარგლებში, ბავშვთა საცენტრალური ხელოვნების სტუდია „ლიპოკო“, რომელსაც წელს საიუბილეო თარიღი - დაარსებიდან 30 წელი უსრულდება, 7-14 ივნისის ჩათვლით, აჭარის რეგიონში გასული კონცერტები გამართა

მათი პირველი მასპინძელი ქობულეთის მუნიციპალიტეტის სახელოვნებო სკოლა (დირექტორი - ციალა კაკალაძე) იყო. თანატოლებით გადაჭედით დარბაზში ოვაციებს ბოლო არ უჩანდა. მსმენელი ყველა სიმღერას სათანადოდ აფასებდა, მაგრამ გამორჩეულად აჭარულ სიმღერაზე რეაგირებდა აქტიურად და ამ საიმპოვნებს, მხურვალე ტაშთან ერთად, ცეკვითაც გამოხატავდა.

შემდეგ სტუდიის წევრები ხელგაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ თხილნარს ეწვივნენ, სადაც მათ კულტურის ცენტრმა (დირექტორი - ასლან ვარშანიძე) უმასპინძლა. „ლიპოკოელების“ მიმართ დიდი ყურადღება გამოიჩინეს თხილნარის საჯარო სკოლის, ხელვა-

ჩაურის მუნიციპალიტეტის განათლების, კულტურისა და ახალგაზრდობის სამსახურისა და რაიონის კულტურის ცენტრების გაერთიანების წარმომადგენლებმა (ქეთევან დევაძე, ნატო შერვაშიძე), რასაც ლიმპოპოელებმა ჩინებული კონცერტით უპასუხეს. მესამე, დასკვნითი კონცერტი „ლიპოკოში“ ქედის კულტურის სახლში (დირექტორი - ჯამბულ სურმანიძე, მოადგილე - ირაკლი სირაბიძე) გამართა. პატარა ვირტუოზებმა ქედელი მყურებლის მქუხარე აპლოდისმენტები დაიმსახურეს.

ქედის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელმა ეკატერინე ქაჩაიამ მადლობა გადაუხადა სტუმრებს შესანიშნავი კონცერტისთვის, მათ შორის, ქორეოგრაფებს - ნატო ბერძენიშვილს, ნინო ნიკოლაიშვილს, ვოკალის პედაგოგებს - ინგა ბაკურიძეს, ნატო გოგოტიშვილს, სტუდიის ხელმძღვანელ ლეილა ალექსანდროვას.

25 ივნისს „ლიპოკო“ ბათუმის ხელოვნების ცენტრში დიდ საიუბილეო კონცერტს გამართავს, სადაც ბათუმელების წინაშე ოცდაათობიანი მუშაობის წარმოაჩენს. წარმატება ვუსურვოთ მათ.

მუსიკის შექმნისას ბარე სამყარო ავიწყდება

მე-7 პერიოდი

რატიონალურ ჩემს მუსიკას ვერცერთ უანრში ვერ ვხედავ, მაგრამ ზოგჯერ ისეთი ელემენტები აქვს, ყველაზე მეტად ელექტრონიკას წაავსებს. ბოლო პერიოდში მუსიკასაც სხვადასხვანაირად ვუსმენ. ვცდილობ, ყველაფერიდან ავიღო რაღაც დეტალები, ბევრნაირი მიდგომა და ჟღერადობა ვცადო. მინდა, ჩემს ნამუშევრებს სხვადასხვანაირი სტრუქტურა და სტილი ჰქონდეს. ალბათ ეს არის ახლა მთავარი მიზანი როგორც მუსიკის შექმნის პროცესში, ასევე „დიჯინგში“ მრავალფეროვნება, სხვადასხვანაირი უღერადობის შერწყმა მთავარია. ჩემთვის ყველაზე საინტერესოა სხვადასხვა უანრის ბევრი მელოდის ისე გამოქსნა, რომ ერთი დიდი მუსიკალური მოზაიკა გამოვიდეს. სიმართლე გითხრა, სცენამ უდიდესი გავლენა მოახდინა ჩემს მუსიკაზე და უამრავი ახალი რამ მასწავლა. ჩემი აზრით, სიახლის შემოტანა და მსმენლის კომფორტის ზონის დარღვევა მათი განვითარებისთვის აუცილებელია. ბევრი ადგილობრივი არტისტის მხრიდან ბოლო დროს ეს ცოტათი დააკლდა ქალაქს. მეონი, დიჯეის მიზანი ყველაფრის მიღმა სწორედ ესაა. ადგილობრივ კულტურასა და ბარეში როცა ვუკრავ, ყოველთვის ვცდილობ, ისეთი რამ არ შევთავაზო, რაც ყველას უამრავჯერ გვაქვს მოსმენილი.

შეიძლება რაღაც მეწყინოს და გულზე მომხვდეს, მაგრამ ამას არასოდეს ვამბობ - ყველაფერს მუსიკით ვაღივებ. ვფიქრობ, ჩემს მუსიკაში ტექსტიც, შინაარსიც და სათქმელიც დევს.

მუსიკალური განათლება თუ გაქვთ?

- სამწუხაროდ, არა. არც ნოტები ვიცი. პროგრამაში, სადაც მუსიკას ვწერ, ჩვეულებრივი კლავიშებია, რომლებითაც ვაწყო მელიოდიას, მაგრამ ამ ყველაფერს სმენით ვაკეთებ. ბიანინოზეც შემიძლია ნებისმიერი მელიოდიის ავაწყო, მაგრამ უნოტოდ. გიტარაზეც ვუკრავ, ოღონდ მარცხენა ხელით, რადგან ცაცია ვარ. ზოგს ჰგონია, რომ სიმები მაქვს გადაწყობილი და უკვით. სინამდვილეში ასე უფრო მიადგომლებდა დავკრა.

როგორ მუსიკას უსმენთ? არსებობს ალბომი ან არტისტი, რომელსაც ნაირად უბრუნდებით?

- ყველანაირი მუსიკას ვუსმენ. უანრობრივი დაყოფა, საერთოდ, არალოგიკურად მიმაჩნია. ჩემთვის არსებობს კარგი და ცუდი მუსიკა და ასეთი შეიძლება ნებისმიერ უანრში იყოს.

საყვარელი დიჯეი თუ გყავთ?

- ერთადერთი, ვინც ბავშვობიდან მომწონდა და სულ ვუსმენდი, იყო „ავიცი“. ძალიან მინდოდა მისი გაცნობა. მხიარულ, მელიოდიურ მუსიკას წერდა. თავისი სტილი ჰქონდა. როცა ჩავრთავდი, კარგ განწყობაზე მაყენებდა, მაგრამ, სამწუხაროდ, 4 წლის წინ, 28 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

რას გრძნობთ, როცა ასობით ადამიანისთვის უკრავთ?

- ძალიან სასიამოვნოა. მაგ

სიმართლე გითხრა, არასდროს ვეზადებ ნიანსწარ, რადგან სცენაზე (საცეკვაო სივრცეში) სტუმრების განწყობითა და ცეკვის სტილით ვხვდები, რა გააბნეინებთ მათ იმ მომენტში. დიდი პასუხისმგებლობაა, რომ მსმენლის განწყობა და ემოციები შენზე დამოკიდებული. ბევრს ჰგონია, „დიჯინგში“ ძალიან მარტივი საქმეა. მეუბნებიან ხოლმე, „რა უნდა, ჯერ ერთ „სტრესს“ ჩართავ, მერე მეორესო“. არ არის ასე, ტემპი არ უნდა დააგდო, რიტმი შეინარჩუნო... დიჯეი წვეულების ერთ-ერთი მთავარი პერსონაა, ადამიანების განწყობა სრულადაა დამოკიდებული იმაზე, რასაც დაუკრავ.

დაკრისას თქვენ უნდა მოარგოთ მსმენელს მუსიკა თუ მსმენელი უნდა მოერგოს თქვენს მუსიკას?

- ზოგადად, მუსიკა, პირველ რიგში, მსმენლისთვისაა, მაგრამ პირველი მსმენელი თავად ხარ. უპირველესად, შენთვის უკრავ, მაგრამ ეგოისტი არ უნდა იყო, მარტო საკუთარ თავზე არ უნდა ფიქრობდე. რა თქმა უნდა, ემოციები უნდა გაიცვალოს შენსა და მსმენელს შორის. ყველა დაკრას და ყველა ღონისძიებას ყოველთვის სხვადასხვა ემოცია აქვს.

როგორია ბათუმის დამის ცხოვრება, რითი ერთობიან, ძირითადად, ახალგაზრდები?

- დღესდღეობით, ბათუმი უფრო ტურისტული სფეროთი არის განვითარებული, რაც მუსიკალურ კულტურაზეც გავლენას ახდენს. ზაფხულში, ძირითადად, კომერციული დაწესებულებებშია დატვირთული, სადაც ბიზნესის და ხელოვნების ბალანსი უფრო ბიზნესისკენ იხრება. რაც შეეხება არასეზონურ ბათუმს, შეიძლება ითქვას, ნაკლებად არის განვითარებული კულტურის სცენა. ბევრი ბათუმელი ახალგაზრდა თბილისში გადადის საცხოვრებლად (მათ შორის არტისტებიც). მიუხედავად ამისა, არის რამდენიმე ადგილი, სადაც პერიოდულად შეიძლება იყოს ჩემთვის საინტერესო გარემო.

მუზა თუ გყოლიათ, ვის გამოც მუსიკა დაგიწერიათ?

- კონკრეტული პიროვნება არ მყოლია. მუზა ჩემი ცხოვრებაა. ნებისმიერი ნივთი ან მოვლენა შეიძლება ისე დავინახო, რომ მასზე მუსიკის დაწერა მომიხდეს. ასევე, არ მესმის, მუსიკას შეკვეთით როგორ წერენ. ვერასოდეს დავწერ

ასე. **დაახლოებით რამდენი მელოდია გაქვთ შექმნილი?**

- ძალიან ბევრი. სიმართლე გითხრა, არ დამითვლია. ზოგჯერ, როცა ჩემს სიმღერას ვუსმენ, მიკვირს, რომ ეს მე დავწერე. ხომ ვამბობ, „ქარცი“ სულ სხვა პიროვნებაა-მეთქი, მაგრამ ყოველ ჯერზე, როცა ჩემს მივიწყებულ მუსიკას თავიდან აღმოვაჩინე, ძველი ემოციები მახსენდება, მაშინდელი, როდესაც იმ მუსიკას ვწერდი. 50-მდე მელიოდიის, რომლებიც ადრე დავწერე, წამეშალა და გული მიწყდება ძალიან.

რა რჩევას მისცემთ კოლეგებს, დამწყებ ან უკვე შემდგარ დიჯეებს?

- რჩევას ვერავის მივცემ. ყველას თავისი შეხედულება და დამოკიდებულება აქვს ამის მიმართ, მაგრამ ყველაზე მთავარი გულწრფელობაა. ყალბი არ უნდა იყო. გიყვარდეთ, რასაც უკრავთ და აკეთებთ!

თქვენი აზრით, როგორია მუსიკის მომავალი, რომელსაც ადამიანი უსმენს?

- შინაარსობრივად, მეონია, რომ არაფერი შეიცვლება არა მარტო მუსიკაში, არამედ ზოგადად, ხელოვნებაში და სოციალურში. რაც შეიცვლება და ახალ სახეს იპოვებს, არის ფორმა, ტექნოლოგია და თანამედროვე ხელოვნება. ზოგადად, ისტორია ერთგვარ ლუბაშია გამოტარებული და, სამწუხაროდ თუ საბედნიეროდ, ამ ლუბას ადამიანები ვქმნით. უცვლელია შინაარსი, ჩვენ უბრალოდ ამ შინაარსს სახეცვლილ სივრცეებში ვთავსებთ, ფორმასა და მიწოდების ხერხს ვუცვლით.

რას გეგმათ?

- ეს ერთ-ერთი კითხვაა, რომელზეც პასუხის გაცემა ძალიან მიჭირს, რადგან დღეს რომ რაღაცას დავგეგმავ, ხვალ შეიძლება ის აღარ მომინდეს. ალბათ, ძალიან ცუდი თვისებაა, მაგრამ ყველაფერი ჩემი ცვალებადი ხასიათიდან მოდის. მაქვს ოცნებები, რომლებსაც აუცილებლად ავიხდენ. მაშინვე იყენებს ხშირად ამ გამოთქმას - „მე იმ რიგით ჩარისკაცს რა ვუთხარი, რომელიც გენერლობაზე არ ოცნებობს“. ყველა მუსიკოსი და ხელოვნანი დიდ წარმატებაზე ფიქრობს, მაგრამ ვისთვის რაა ეს წარმატება? ხუთი წლის წინანდელ დროს რომ შევადარო, შეიძლება ითქვას, წარმატებას უკვე მივაღწიე, მაგრამ შემდგომ როგორ განვითარდები, ესაა მთავარი.